

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
DOING BUSINESS IN THE USA**

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ [Κεφ. ΣΤ']

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ]	4
1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	4
2. ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	5
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ]	8
1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	9
1.1 Διαδικασία σύστασης εταιρείας	9
1.2 Νομικές μορφές εταιρειών.....	10
1.3 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί.....	10
1.4 Σήμανση προϊόντων / ετικέτες.....	17
1.5 Προδιαγραφές / πρότυπα	19
1.6 Τελωνειακή νομοθεσία.....	20
2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΥ – ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ	20
3. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ.....	22
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ].....	24
1. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	24
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	24
3. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	25
4. ΦΠΑ	25
5. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΙ	26
6. ΔΑΣΜΟΙ	26
7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΛΗΓΟΙ	27
8. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ "ΠΑΡΑΛΕΙΣΟΣ" ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΠΟΛΙΤΕΙΑ DELAWARE	28
9. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (FTZ)	28
10. ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	28
11. ΠΗΓΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ/ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	29
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ].....	29
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ].....	30
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ]	35
ΤΡΟΦΙΜΑ.....	35
Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ [ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ]	38
1. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	38
2. ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	39
3. ΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	39
4. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	40
5. ΞΕΝΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ.....	40
6. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	40

7. ΕΜΠΟΡΙΚΑ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	41
8. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	41
9. ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	41
10. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	41
11. ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑ & ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	42
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (DC)	42

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο εν λόγω επιχειρηματικός οδηγός συντάχθηκε ως βάση ενημέρωσης της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας και περιλαμβάνει γενικές κατευθύνσεις και πληροφορίες.

Για αναλυτικότερη πληροφόρηση σχετικά με την έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στις ΗΠΑ και την εισαγωγή προϊόντων στην αμερικανική αγορά, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στην εξαιρετικά χρηστική ιστοσελίδα της αμερικανικής διοίκησης [usa.gov](https://www.usa.gov), όπου συγκεντρώνονται όλες οι επιμέρους ιστοσελίδες των αρμόδιων αμερικανικών Υπηρεσιών. Στον εν λόγω κόμβο πληροφόρησης συμπεριλαμβάνονται γενικές κατηγορίες πληροφοριών (π.χ. βλ. ενότητα Small Business: Start a Business, Get an Import License κλπ.), αλλά και ειδικότερες πληροφορίες (φορολογικά θέματα, διαφήμιση, μάρκετινγκ), έως και για το θεσμικό πλαίσιο και τις αρμόδιες Υπηρεσίες ανά Πολιτεία (State & Local).

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

1. Γενικά Χαρακτηριστικά

Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ) είναι η τρίτη μεγαλύτερη σε έκταση χώρα παγκοσμίως (μετά τη Ρωσία και τον Καναδά), με συνολική επιφάνεια 9.826.675 τετρ. χλμ. Περιλαμβάνει πενήντα Πολιτείες και μια ομοσπονδιακή περιφέρεια (DC / District of Columbia) ενώ, επίσης, κατέχει αρκετά εδάφη στον Ειρηνικό και την Καραϊβική. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Washington, DC.

Ο πληθυσμός των ΗΠΑ είναι περίπου 335.000.000 κάτοικοι ⁽¹⁾, στην 3^η θέση παγκοσμίως, μετά την Κίνα και την Ινδία. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού συγκεντρώνεται στην περιοχή του Νότου (περίπου 127.000.000 ή 38%), αν και πολυπληθέστερη Πολιτεία είναι η California στη Δυτική Ακτή (περίπου 39.000.000).

Δεν αναφέρεται επίσημη γλώσσα σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Η αγγλική είναι η de facto γλώσσα της αμερικανικής Κυβέρνησης και αποτελεί τη μοναδική γλώσσα που ομιλεί περίπου το 78% του πληθυσμού, ενώ η δεύτερη συχνότερα ομιλούμενη γλώσσα είναι η ισπανική (US Census, 2022).

Το Πολίτευμα της χώρας είναι Ομοσπονδιακή Προεδρική Συνταγματική Δημοκρατία. Παράλληλα με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, υπάρχουν και πολιτειακές κυβερνήσεις, οι οποίες έχουν ορισμένο βαθμό αυτονομίας από την ομοσπονδιακή. Την εκτελεστική εξουσία ασκούν ο Πρόεδρος και το Υπουργικό Συμβούλιο (ορίζεται από τον Πρόεδρο και εγκρίνεται από την Γερουσία). Το Νομοθετικό Σώμα είναι το Κογκρέσο, το οποίο αποτελείται από τη Γερουσία (100 έδρες, 2 μέλη από κάθε Πολιτεία εκλεγμένα για 6ετή θητεία) και τη Βουλή Αντιπροσώπων (435 έδρες, μέλη εκλεγμένα για 2ετή θητεία). Πρόεδρος των ΗΠΑ, 46^{ος} κατά σειρά, είναι από τις 20.01.2021 ο Δημοκρατικός Joe Biden.

¹ US Census Bureau, <https://www.census.gov/popclock/> (τελευταία πρόσβαση 30.10.2023).

2. Βασικά Μακροοικονομικά μεγέθη ⁽²⁾

Το οικονομικό πρόγραμμα του Α/ Προέδρου, γνωστό και ως “Bidenomics”, αποδίδοντας έμφαση στην εισοδηματική ενίσχυση της μεσαίας και εργατικής τάξης, αντί της μείωσης των φορολογικών συντελεστών στα ανώτερα εισοδήματα και στις α/ πολυεθνικές, έχει μέχρι στιγμής πετύχει σημαντική υποχώρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά περίπου \$ 1,7 τρισ. κατά τα δύο πρώτα έτη της θητείας του, υπερβαίνοντας την αρχική πρόβλεψη περί μείωσης \$ 1,3 τρισ. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα των νομοθετικών πρωτοβουλιών της Διοίκησης Biden (ενδεικτικά Bipartisan Infrastructure Law, CHIPS and Science Act, Inflation Reduction Act) οδήγησε στην ανάταξη της α/ οικονομίας και στην αντιμετώπιση των πανδημικών προκλήσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα, μέσω της υιοθέτησης πολιτικών που στήριξαν τη δημιουργία περίπου 12 εκ. θέσεων εργασίας την τελευταία διετία, με σημαντική υποχώρηση του ποσοστού ανεργίας σε προπανδημικά επίπεδα παρά τις αλληπάλληλες αυξήσεις επιτοκίων. Παράλληλα, επετεύχθη επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του πληθωρισμού χωρίς να πληγεί η αγορά εργασίας.

Εντούτοις, αν και η οικονομία των ΗΠΑ επέδειξε δυναμική ανάκαμψη κατά την τελευταία 2ετία (αύξηση ΑΕΠ 5,9% το 2021 και 2,1% το 2022, μετά την ύφεση 3,5% το 2020 λόγω της πανδημίας) -- παρά τους κλυδωνισμούς της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία -- κατά το 2022 υπήρξαν έντονες διακυμάνσεις του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ (αυξήσεις το γ' και δ' 3μηνο μετά από ύφεση τα δυο προηγούμενα 3μηνα του έτους), καθώς και διάχυτες ανησυχίες, καθ' όλο το έτος, ότι η μεγαλύτερη οικονομία, παγκοσμίως, μπορεί να εισέλθει σε τροχιά ύφεσης συνεπεία της αρνητικής επίδρασης στην οικονομική δραστηριότητα λόγω της διαρκούς συγκυρίας παραγόντων όπως η αύξηση των επιτοκίων, ο περιορισμός της πρόσβασης σε δανεισμό, και η αργή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού -- συνθήκες οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αποδυνάμωση της αγοράς εργασίας και σε περιορισμό της κατανάλωσης. Επιπλέον αρνητικός παράγοντας είναι εξάλλου η δυστοκία που παρατηρείται στο πολιτικό πεδίο, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την αδυναμία του Κογκρέσου να καταλήξει σε τελική συμφωνία σχετικά με την αύξηση του ορίου του δημοσίου χρέους και την εκτέλεση του προϋπολογισμού (εξακολουθεί ο κίνδυνος “government shutdown”, στάσης πληρωμών λόγω ασυμφωνίας για το ύψος των δημόσιων δαπανών).

Σε ό,τι αφορά το τρέχον έτος, η οικονομική δραστηριότητα στις ΗΠΑ εμφάνισε επιβράδυνση κατά το α' τρίμηνο του 2023, καθώς ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ περιορίστηκε σε 1,1%, από προηγούμενη αύξηση 2,6% το δ' τρίμηνο του 2022 (αντίστοιχα, και λαμβανομένου υπόψη του πληθωρισμού, κατά το α' 3μηνο 2023 το ονομαστικό ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε \$ 26,47 τρισ.). Η εν λόγω επιβράδυνση μπορεί να αποδοθεί, εν μέρει, στις εννέα διαδοχικές (από τον Μάρτιο 2022) αυξήσεις επιτοκίων από πλευράς FED και τους κραδασμούς που σημειώθηκαν στη λειτουργία ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (συγκυρία παραγόντων που επηρέασαν τη δραστηριότητα σε διάφορους τομείς της οικονομίας).

Εν συνεχεία, κατά το β' τρίμηνο του 2023 υπήρξε βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας στις ΗΠΑ, με ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ τάξης 2,4%. Ακολούθως, η ανάπτυξη στις ΗΠΑ διευρύνθηκε περαιτέρω κατά το γ' τρίμηνο του ίδιου έτους, με αύξηση του ΑΕΠ 4,9%, συνεπεία αύξησης των

---

² Για περισσότερα βλ. Ετήσια Έκθεση για τις ΗΠΑ, έτους 2022 (<https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/832>).

καταναλωτικών δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες, των πάγιων ιδιωτικών επενδύσεων, των δημόσιων δαπανών σε ομοσπονδιακό και πολιτειακό/ περιφερειακό επίπεδο, και των ιδιωτικών αποθεμάτων.

Παράλληλα, σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες προβλέψεις (9/2023) της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ για την πορεία της α/ οικονομίας, το ΑΕΠ θα εμφανίσει ρυθμό αύξησης 2,1% κατά το τρέχον έτος (από προγενέστερη εκτίμηση μόλις 1%). Επίσης, εκτιμάται ότι το ποσοστό ανεργίας θα παραμείνει σταθερό, περί το 3,8%, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί περί το 3,3% έως τα τέλη του έτους, περιοριζόμενος σε 2,5% το 2024, και 2,2% έως τα τέλη του 2025.

Προβλέψεις για τα επόμενα έτη.

Η α/οικονομία αντιμετωπίζει σειρά επιμέρους προκλήσεων -- όπως οι απεργίες στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας, η αποπληρωμή των φοιτητικών δανείων, και η άνοδος της τιμής της βενζίνης – οι οποίες (προκλήσεις), σε συνδυασμό με μια ενδεχόμενη νέα δημοσιονομική κρίση, ενδέχεται να επιφέρουν απρόβλεπτο δυσμενές αποτέλεσμα. Σε συνέχεια της ανάκαμψης της α/οικονομίας κατά το τρέχον έτος και της σημαντικής βελτίωσης της ιδιωτικής κατανάλωσης τους τελευταίους μήνες, παρά τους κλυδωνισμούς των τελευταίων ετών, υπάρχει εκ νέου διάχυτη ανησυχία για την πορεία της οικονομίας, καθώς μια ενδεχόμενη στάση πληρωμών (government shutdown) θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την μέχρι στιγμής γενικά θετική πορεία.

Το διακομματικού χαρακτήρα Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου, CBO / Congressional Budget Office, δημοσίευσε κατά το τρ. έ. δύο εκθέσεις προοπτικών της α/ οικονομίας, με εκτιμήσεις ΑΕΠ, αγοράς εργασίας, προϋπολογισμού (δαπανών, εσόδων, ελλείμματος), δημοσίου χρέους και πληθωρισμού: α) στις 15.2.2023, έκθεση “The Budget and Economic Outlook: 2023 to 2033” για ορίζοντα 10ετίας, και τη συμπληρωματική β) στις 28.6.2023, έκθεση “The 2023 Long-Term Budget Outlook” για ορίζοντα 30ετίας, έως το 2052. Από τις εν λόγω εκθέσεις CBO, συγκρατούνται τα κάτωθι:

ΑΕΠ. Εκτιμάται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 1,8% το 2024, 2,7% το 2025, 2,4% τη διετία 2026-2027, και 1,8% τα έτη 2028-2033.

Πληθωρισμός. Η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού θα συνεχιστεί έως το 2027 (από 2,7% κατ’ εκτίμηση το 2024) οπότε ο ΔΤΚ (PCE) αναμένεται να έχει περίπου επανέλθει περίξ του στόχου 2% της Κεντρικής Τράπεζας ΗΠΑ (FED).

Αγορά εργασίας. Εκτιμάται αύξηση της ανεργίας σε 4,9% το 2024, συνεπεία της προβλεπόμενης επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας, αλλά βελτίωση κατά την επόμενη 2ετία σε 4,7% (2025) και 4,5% (2026).

Επιτόκια. Εκτιμάται ότι η FED θα προβεί, από το 2024 και μετά, σε μειώσεις του βασικού παρεμβατικού επιτοκίου (από 3,2% το 2024 σε 2,3% έως το 2028), καθώς προβλέπεται μείωση του πληθωρισμού και αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Έλλειμμα. Εκτιμάται ότι το έλλειμμα θα διαμορφωθεί σε 5,8% του ΑΕΠ το 2023 και στη συνέχεια θα μειωθεί σταδιακά σε 5% έως το 2027. Ωστόσο, έκτοτε αναμένεται να αυξάνεται συνεχόμενα, με εκτίμηση ότι θα ανέλθει σε 10% έως το 2053 (λόγω ταχύτερης μεγέθυνσης των δαπανών σε σχέση με τα έσοδα, ενώ το πρωτογενές έλλειμμα, εκτιμάται περί το 3,3% του ΑΕΠ τόσο το 2023 όσο και το 2053).

Δαπάνες. Οι ομοσπονδιακές δαπάνες θα μειωθούν σε 24,2% του ΑΕΠ το 2023, κατ’ αντιστοιχία με τη μείωση αναγκών αντιμετώπισης της παρελθούσης κρίσης πανδημίας, και θα συνεχίσουν να μειώνονται έως το 2026, ωστόσο έκτοτε εκτιμάται να αυξάνονται, και το 2053 θα ανέλθουν σε 29,1% του ΑΕΠ.

Έσοδα. Τα έσοδα εκτιμάται θα μειωθούν σε 18,4% του ΑΕΠ το 2023 και θα μειώνονται έως το 2026, ενώ τότε θα αρχίσουν να αυξάνονται έως 19,1% του ΑΕΠ το 2053. Η προβλεπόμενη αύξηση εσόδων

οφείλεται στη σταδιακή λήξη ορισμένων φορολογικών ρυθμίσεων του 2017 (Tax Cuts and Jobs Act / TCJA), βάσει των οποίων υιοθετήθηκαν περικοπές φόρων για επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Χρέος: Το ομοσπονδιακό χρέος προβλέπεται θα διαμορφωθεί σε 98% του ΑΕΠ το 2023, ενώ ακολούθως θα αυξηθεί σε 107% το 2029, και σε 181% το 2053. Εκτιμάται ότι η αύξηση του χρέους θα προκαλέσει επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης και αύξηση των οφειλόμενων τόκων σε αλλοδαπούς δανειστές, με αποτέλεσμα να υπάρξουν σημαντικοί κίνδυνοι για τις δημοσιονομικές προοπτικές της α/ οικονομίας, καθώς και περιορισμός των δυνατοτήτων άσκησης επιμέρους πολιτικών. Σε ορίζοντα δεκαετίας, εκτιμάται σε 118% το 2033 (αυξανόμενο κατά μέσο όρο 2% ετησίως), και σε 195% του ΑΕΠ το 2053.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες				
	2020	2021	2022	2023 (διαθέσιμα στοιχεία)
Πραγματικό ΑΕΠ (τρις. δολ.) ³	20,2	21,4	21,8	22,5 (Q3)
Ρυθμός Ανάπτυξης (%) ⁴	-2,2	5,8	1,9	4,9 (Q3)
Κατά κεφαλή ΑΕΠ (δολ.) ⁵	62,978	70,180	77,170	82,335 (Q3)
Ανεργία (%) ⁶	6,7	3,9	3,5	3,8 (9/2023)
Πληθωρισμός - CPI (%) ⁷	1,2	7,1	6,5	3,7 (9/2023)
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ) ⁸	125,18	123,05	119,77	119,47 (Q2)
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (έλλειμμα, % ΑΕΠ) ⁹	-14,9	-13,4	-5,5	-5,9 (εκτίμηση 2023)
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ) ¹⁰	-3,1	-3,6	-3,2	-3,2 (Q2)
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δισ. δολ.) ¹¹	-647,2	-821,6	-206,8	-212,1 (Q2)
Εξαγωγές (προϊόντων-υπηρεσιών, τρις. δολ.) ¹²	2,13	2,53	3	2,02 (Ιαν. - Αυγ.)
Εισαγωγές (προϊόντων-υπηρεσιών, τρις. δολ.) ¹³	2,81	3,39	3,9	2,55 (Ιαν. - Αυγ.)

³ FRED: <https://fred.stlouisfed.org/series/GDPC1>

⁴ BEA: [U.S. Economy at a Glance | U.S. Bureau of Economic Analysis \(BEA\)](https://www.bea.gov/news/2023/us-economy-at-a-glance)

⁵ FRED: <https://fred.stlouisfed.org/series/A939RC0Q052SBEA>

⁶ BLS: <https://www.bls.gov/news.release/pdf/empsit.pdf>

⁷ BLS: <https://www.bls.gov/news.release/pdf/cpi.pdf>

⁸ FRED: <https://fred.stlouisfed.org/series/GFDEGDQ188S>. Σημειώνουμε ότι οι α/ Αρχές (π.χ. σε προβλέψεις CBO) αναφέρονται στο χρέος προς ιδιώτες / debt held by the public, χωρίς συμπερίληψη του χρέους της ομοσπονδιακής κυβέρνησης / federal government debt.

⁹ CBO: <https://www.cbo.gov/data/budget-economic-data#3> (May 2023)

¹⁰ BEA: <https://www.bea.gov/news/2023/us-international-transactions-2nd-quarter-2023>

¹¹ Ομοίως με υποσ. 11.

¹² BEA: <https://www.bea.gov/data/intl-trade-investment/international-trade-goods-and-services> (βλ. “Tables Only”)

¹³ Ομοίως με υποσ. 13.

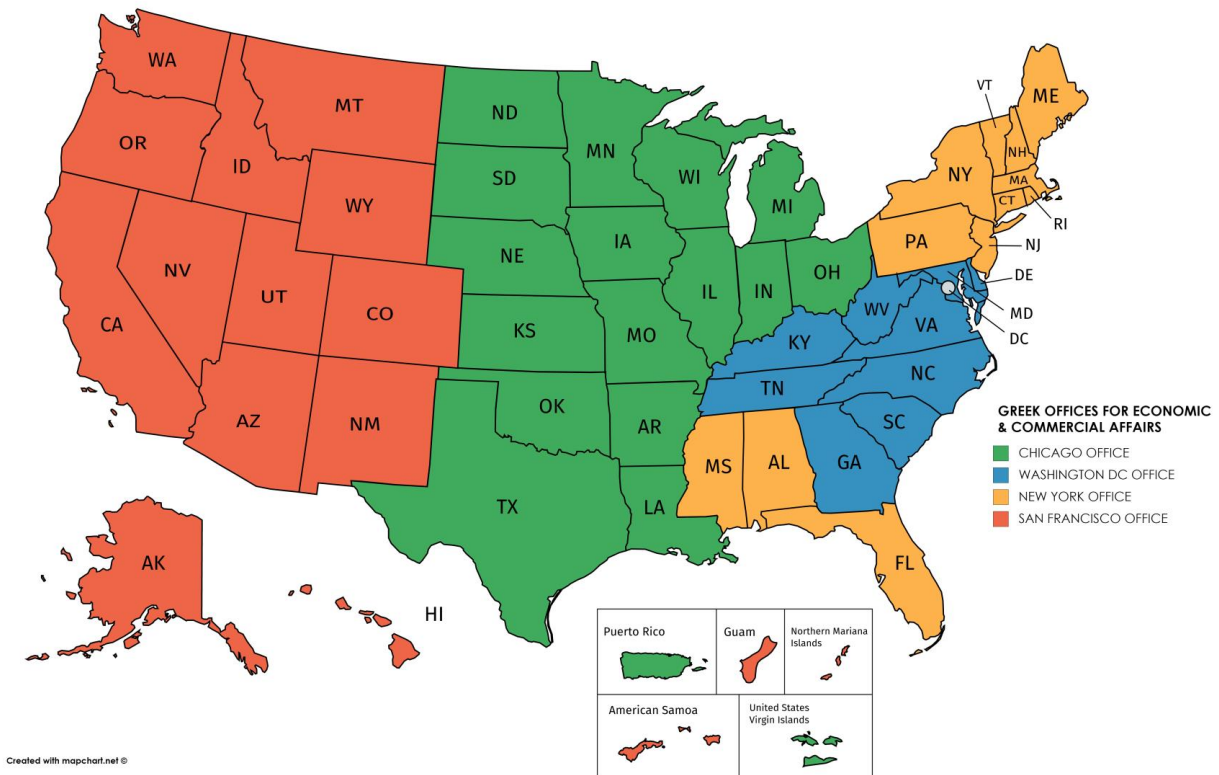
Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

Καταρχάς, η επικράτεια των ΗΠΑ δεν μπορεί να θεωρηθεί ενιαία αγορά καθώς κάθε Πολιτεία ή/και περιοχή εμφανίζει διαφορετικά καταναλωτικά πρότυπα, αγοραστικές συνήθειες κλπ., και σε ορισμένο βαθμό διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο. Συνεπώς, στις ΗΠΑ παρατηρείται μεγάλη διαφοροποίηση στο ρυθμιστικό πλαίσιο επιχειρηματικής δραστηριοποίησης ανά Πολιτεία αλλά και, ενδεχομένως, ανά κομητεία (σε επίπεδο county).

Συναφώς, ως προς το παραπάνω ζήτημα, στις ΗΠΑ λειτουργούν 4 Γραφεία Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων (Γραφεία ΟΕΥ):

- Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Ουάσιγκτων
- Γραφείο ΟΕΥ Γενικού Προξενείου Αγίου Φραγκίσκου
- Γραφείο ΟΕΥ Γενικού Προξενείου Νέας Υόρκης
- Γραφείο ΟΕΥ Γενικού Προξενείου Σικάγο

Τα στοιχεία επικοινωνίας των Γραφείων ΟΕΥ στις ΗΠΑ βρίσκονται αναρτημένα στη διαδικτυακή πύλη του Υπουργείου Εξωτερικών AGORA στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr. Η περιοχή αρμοδιότητας κάθε Γραφείου ΟΕΥ απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

1. Θεσμικό Πλαίσιο

1.1 Διαδικασία σύστασης εταιρείας

Βάσει στοιχείων της αρμόδιας αμερικανικής αρχής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SBA), συνοψίζονται παρακάτω 10 βασικά βήματα για σύσταση εταιρείας στις ΗΠΑ (¹⁴):

- 1) *Έρευνα αγοράς (Market Research)*: Έρευνα και καταγραφή των ευκαιριών στην αγορά-στόχο και προσδιορισμός του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.
- 2) *Επιχειρηματικό σχέδιο (Business Plan)*: Σχέδιο/roadmap για τη δημιουργία, λειτουργία, και ανάπτυξη της επιχείρησης. Συνιστά βάση για ενδεχόμενη προσέλκυση επενδυτών.
- 3) *Εξασφάλιση χρηματοδότησης*: Εύρεση τρόπων χρηματοδότησης (βλ. κεφάλαιο Δ). Εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης περιλαμβάνουν: εύρεση επενδυτή, αξιοποίηση διαδικτυακών εργαλείων crowdfunding, τραπεζικό δάνειο, επενδυτικά προγράμματα οργανισμού [SBA](#).
- 4) *Επιλογή τοποθεσίας*: Κατά την επιλογή της έδρας σύστασης της εταιρείας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαφοροποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο (φορολογία εταιρειών κλπ.) ανά Πολιτεία (State), ή ακόμη και κομητεία (County).
- 5) *Επιλογή νομικής μορφής εταιρείας*: Αναλόγως νομικής μορφής της εταιρείας διαφοροποιούνται οι προϋποθέσεις εταιρικής εγγραφής, η φορολογία, η ευθύνη εταίρων, καθώς και η συμμετοχή στα κέρδη της εταιρείας (βλ. κεφ. Β. 1.2).
- 6) *Επιλογή επωνυμίας*: Μετά την επιλογή της τοποθεσίας, στην ιστοσελίδα του Υπ. Εξωτερικών (Secretary of State) της κάθε Πολιτείας υπάρχει δυνατότητα ηλεκτρονικής κατοχύρωσης επωνυμίας (εφόσον η επωνυμία δεν χρησιμοποιείται ήδη, βλ ¹⁵) -- ενώ για καταχώρηση σημάτων / trademarks βλ. Κεφάλαιο Β.3.
- 7) *Εγγραφή-Καταχώρηση της εταιρείας / Registration* (¹⁶): Αναλόγως της έδρας, δομής και δραστηριοτήτων, είναι απαραίτητη η εγγραφή-καταχώρηση στις αρμόδιες αμερικανικές αρχές, οπωσδήποτε σε επίπεδο Πολιτείας (Secretary of State) για εταιρικούς τύπους LLC, corporation, partnership ή nonprofit corporation.
- 8) *Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, αλλά και σε πολιτειακό για ορισμένες Πολιτείες*, η εγγραφή ολοκληρώνεται με την έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου στην Υπηρεσία [IRS](#) (federal/state Tax ID, αριθμός επίσης γνωστός ως EIN / Employer Identification Number – βλ. Κεφάλαιο Γ περί φορολογίας).
- 9) *Έκδοση ειδικών αδειών (licenses and permits)*, από ομοσπονδιακές ή πολιτειακές αρχές, υπό προϋποθέσεις αναλόγως έδρας, δραστηριοτήτων και κανονισμών.
- 10) *Άνοιγμα εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού*.

---

¹⁴ SBA: <https://www.sba.gov/business-guide/10-steps-start-your-business>

¹⁵ Π.χ. για καταχώρηση επωνυμίας στην Πολιτεία Maryland βλ. στην ιστοσελίδα του Secretary of State <https://sos.maryland.gov/Pages/default.aspx>, ή, αντίστοιχα, στην Πολιτεία Delaware βλ. στην ιστοσελίδα <https://icis.corp.delaware.gov/Ecorp/NameReserv/NameReservation.aspx>.

¹⁶ SBA: <https://www.sba.gov/business-guide/launch-your-business/register-your-business>.

1.2 Νομικές μορφές εταιρειών

Το αμερικανικό θεσμικό πλαίσιο προβλέπει τις κάτωθι βασικές [κατηγορίες εταιρειών](#) ⁽¹⁷⁾ :

- Sole Proprietorship (Ατομική Επιχείρηση)
- Partnership – οι πιο δημοφιλείς υποκατηγορίες είναι:
  - Limited Partnerships – LP
  - Limited Liability Partnerships – LLP
- Limited Liability Company – LLC (συνδυασμός Corporation και Partnership - ΕΠΕ)
- Corporations – οι σημαντικότερες υποκατηγορίες είναι:
  - C Corp – υψηλότερο κόστος σύστασης, χωρίς προσωπική ευθύνη εταίρων
  - S Corp – περιορισμοί στον αριθμό των μετόχων
  - B Corp – Benefit Corporation – συνδυασμός κοινωφελούς και κερδοσκοπικού χαρακτήρα
  - Close Corporation – όπως οι B Corp, αλλά μικρότερες
  - Nonprofit Corporation – γνωστές ως εταιρείες του άρθρου 501(c)(3) – μη κερδοσκοπικές
- Cooperative – ομοιότητες με συνεταιρισμούς και συλλογικές επιχειρήσεις

1.3 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί

Οι προϋποθέσεις εισαγωγής αγαθών στις ΗΠΑ μπορεί να αφορούν σειρά διαφορετικών κριτηρίων (π.χ. ποσοστάσεις, δασμοί κλπ.), για προσδιορισμό των οποίων θα πρέπει να είναι γνωστή η δασμολογική κατηγορία του προϊόντος σύμφωνα με το Αμερικανικό Εναρμονισμένο Σύστημα Δασμών (US Harmonized Tariff Schedule/HTS classification number). Για καθορισμό του κωδικού HTS βλ. <https://hts.usitc.gov/>.

Διευκρινίζοντας ότι την διεκπεραίωση των διαδικασιών εισαγωγής αναλαμβάνει ο εκάστοτε εδώ εισαγωγέας, για πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες εισαγωγής στις ΗΠΑ βλ. στην ιστοσελίδα <https://www.cbp.gov/trade/basic-import-export> της Υπηρεσίας Τελωνείων και Προστασίας Συνόρων ΗΠΑ (U.S. Customs and Border Protection / CBP).

Άδειες Εισαγωγής

Η Υπηρεσία Τελωνείων (CBP) δεν απαιτεί έκδοση άδειας του εισαγωγέα, όμως μπορεί να επιβάλλεται η έκδοση άδειας ή άλλης πιστοποίησης από άλλες Υπηρεσίες, ανάλογα με το προς εισαγωγή αγαθό/προϊόν, λαμβανομένου υπόψη ότι μπορεί να υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις που σχετίζονται με, καθορισμένα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, πρότυπα (π.χ. υγειονομικής ασφάλειας) ή ειδικούς κανονισμούς: βλ. σχετικά στο κεφάλαιο για τις Ειδικές Προϋποθέσεις / Special Requirements του οδηγού “Importing Into the U.S.”, <http://www.cbp.gov/sites/default/files/documents/Importing%20into%20the%20U.S.pdf>), της CBP (τελευταία επικαιροποίηση 2006).

Επίσης, ο εισαγωγέας μπορεί να χρειασθεί ειδική άδεια από τις τοπικές ή πολιτειακές Αρχές

---

¹⁷ URL: <https://www.sba.gov/business-guide/launch-your-business/choose-business-structure>.

προκειμένου να δραστηριοποιηθεί επιχειρηματικά.

Βασικά βήματα για εκτελωνισμό προϊόντων χωρίς προβλήματα¹⁸

- Συμπεριλάβετε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες στο εμπορικό/τελωνιακό τιμολόγιο.
- Προετοιμάστε προσεκτικά το τιμολόγιο, συμπληρώστε με ευκρινείς χαρακτήρες και αναγράψτε τα δεδομένα στις αντίστοιχες στήλες.
- Βεβαιωθείτε ότι το τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που εμφανίζονται στο δελτίο αποστολής.
- Επιστημάνετε και αριθμήστε κάθε πακέτο, έτσι ώστε να υπάρχει ταύτιση των επιστημάνσεων και αριθμών των πακέτων με τα αντίστοιχα που εμφανίζονται στο τιμολόγιο.
- Καταγράψτε αναλυτικά στο τιμολόγιο κάθε τεμάχιο εμπορεύματος που περιέχεται σε κάθε πακέτο.
- Επιστημάνετε τα αγαθά ευκρινώς και εμφανώς σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται από τους νόμους σήμανσης ΗΠΑ.
- Συμμορφωθείτε με τις διατάξεις των ειδικών κανονισμών που μπορεί να ισχύουν για τα προϊόντα, όπως σχετικά με τρόφιμα, φάρμακα, καλλυντικά, αλκοολούχα ποτά, ραδιενεργά υλικά κ.ά.
- Ακολουθήστε προσεκτικά τις οδηγίες αναφορικά με την τιμολόγηση, συσκευασία, σήμανση κ.λπ. που σας έχουν δοθεί από τον πελάτη στις ΗΠΑ. Ο πελάτης ή παραγγελιοδόχος πιθανότατα θα ελέγξει προσεκτικά αν το παραδοτέο εμπόρευμα ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές.
- Συνεργαστείτε με την CBP για τα πρότυπα συσκευασίας των προϊόντων (packing standards).
- Δώστε προσοχή στις διαδικασίες ασφάλειας κατά την μεταφορά των προϊόντων για φόρτωση. Μην επιτρέψετε λαθραία αγαθά στην φορτωτική σας.
- Επιλέξτε μεταφορέα που συμμετέχει στο Automated Manifest System (AMS).
- Για συναλλαγές μέσω επίσημου τελωνιακού πράκτορα (βλ. σχετικά με το αυτοματοποιημένο σύστημα ACE, <https://www.cbp.gov/trade/automated>), συνιστάται η συνεργασία με εταιρεία που συμμετέχει στο Automated Broker Interface (ABI), βλ. <https://www.cbp.gov/document/guidance/abi-software-vendors-list>.

Εισαγωγή Τροφίμων

Το σύνολο των πληροφοριών σχετικά με τις υποχρεώσεις/προϋποθέσεις εισαγωγής τροφίμων στις ΗΠΑ παρατίθεται στην ιστοσελίδα της ομοσπονδιακής Αρχής Food & Drug Administration (FDA), <https://www.fda.gov/industry/import-program-food-and-drug-administration-fda> όπου περιγράφονται αναλυτικά τα απαραίτητα βήματα και οι σχετικές διαδικασίες:

- [Importing FDA-Regulated Products](#)
- [Entry Submission Process](#)
- [Common Entry Submission Errors](#)

Στον προαναφερθέντα σύνδεσμο διατίθενται αναλυτικές πληροφορίες για την εισαγωγή/διάθεση τροφίμων στην εγχώρια αγορά όπως πχ. περί “παρέμβασης” της Υπηρεσίας FDA στις τελωνειακές διαδικασίες (δειγματοληψία - έλεγχος καταλληλότητας τροφίμων - τελική έγκριση

---

¹⁸ Βλ. σελ. 10 προαναφερθέντος οδηγού “Importing into the US”, <http://www.cbp.gov/sites/default/files/documents/Importing%20into%20the%20U.S.pdf>.

εισαγωγής), σήμανσης τροφίμων με ετικέτα συστατικών (ingredients) και διατροφικών στοιχείων (nutrition facts), διαδικασίας προηγούμενης ειδοποίησης αποστολής φορτίου “Prior Notice of Imported Foods” κλπ.

Η FDA έχει θέσει σε ισχύ τέσσερις κανονισμούς εμπορίας τροφίμων στην επικράτεια ΗΠΑ, κατ' εφαρμογή του νόμου Bioterrorism Act για την προστασία της αλυσίδας προμήθειας τροφίμων/κτηνοτροφών από τρομοκρατική επίθεση. Συγκεκριμένα:

- 1) Registration of Food/Feed Facilities
- 2) Prior Notice of Imported Food Shipments
- 3) Administrative Detention and Maintenance
- 4) Inspection of Records

Σύμφωνα με τους δύο πρώτους κανονισμούς οι εξαγωγείς τροφίμων απαιτείται να εγγράφονται σε ειδικό μητρώο της υπηρεσίας FDA, καθώς και να ειδοποιούν τις τελωνειακές αρχές πριν από κάθε αποστολή φορτίου.

Εισαγωγή αλκοολούχων ποτών

Αρμόδια Αρχή για τη ρύθμιση της εισαγωγής αλκοολούχων ποτών στις ΗΠΑ είναι η TTB / Tax and Trade Bureau ([TTBGov - Home](http://www.ttb.gov)). Παρατίθενται χρήσιμοι σύνδεσμοι με σχετικές πληροφορίες:

- Importing Bottled Alcohol Beverages into the United States, <https://www.ttb.gov/itd/importing-bottled-alcohol-beverages-into-the-united-states>
- Requirements for Alcohol Importers, <https://www.ttb.gov/business-central/requirements-new-alcohol-importers>
- Wholesaler/Importer/Exporter, <https://www.ttb.gov/wholesaler>
- Permits Online Customer Page, <https://www.ttb.gov/ponl/customer-support>
- Alcohol Beverage Authorities in United States, <https://www.ttb.gov/wine/alcohol-beverage-control-boards> (για συμμόρφωση με πολιτειακές ή άλλες τοπικές απαιτήσεις)

Βλ. παρακάτω, στην ενότητα B.1.4, σχετικά με τη σήμανση αλκοολούχων ποτών.

Καταχώριση - Εγγραφή εταιρείας/μονάδας παραγωγής τροφίμων

Από το 2003, όλες οι εταιρείες που εξάγουν προϊόντα στις ΗΠΑ πρέπει να εγγράψουν το εργοστάσιο παραγωγής τους, οπωσδήποτε, προ της αποστολής / εισαγωγής προϊόντων, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος της FDA. Ειδικότερα, ο εξαγωγέας πρέπει να εγγραφεί και να πάρει αριθμό άδειας εισαγωγής από την FDA, ο οποίος δεν ισοδυναμεί με άδεια εισαγωγής των προϊόντων. Η εν λόγω δήλωση, γνωστή ως “Food Facility Registration Form No 3537”, υποβάλλεται μέσω διαδικτύου και είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.access.fda.gov. Για τη διαδικασία εγγραφής, ο ιδιώτης ή η εταιρεία ή οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο άτομο που αναλαμβάνει εκ μέρους του εξαγωγέα την εγγραφή, μπορεί να ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ LOGIN/CREATE ACCOUNT στην ιστοσελίδα <https://www.fda.gov/food/guidanceregulation/foodfacilityregistration/default.htm>. Μέσω του παραπάνω ηλεκτρονικού συστήματος μπορούν επίσης να επικαιροποιηθούν τα στοιχεία της εταιρείας ή να ακυρωθεί μια εγγραφή (π.χ. εξαιτίας αλλαγής της εταιρικής ιδιοκτησίας ή παύσης λόγω χρεοκοπίας).

Η εν λόγω διαδικασία είναι υποχρεωτική ενώ, σύμφωνα με νεότερους κανονισμούς, στο πλαίσιο των διατάξεων του Νόμου FSMA, περί Εκσυγχρονισμού της Ασφάλειας Τροφίμων (παρ. 102, ¹⁹) η επανεγγραφή όλων των εγκαταστάσεων τροφίμων που εξάγουν προϊόντα στις ΗΠΑ πρέπει να πραγματοποιείται ανά διετία, από 1ης Οκτωβρίου έως 31ης Δεκεμβρίου εκάστου έτους αναφοράς, υποχρεωτικά (η επόμενη περίοδος εγγραφής/ανανέωσης εγγραφής είναι το 2024).

Επισημαίνεται ότι όλες οι επιχειρήσεις (και οι ελληνικές) πρέπει να αποκτήσουν επιπλέον και Μοναδικό Αναγνωριστικό Εταιρείας (Unique Facility Identifiers / UFI), για να ανανεώσουν την εγγραφή τους στην FDA. Το μοναδικό τέτοιο εταιρικό αναγνωριστικό UFI που γίνεται δεκτό από την FDA είναι οι λεγόμενοι αριθμοί DUNS (Data Universal Number System), οι οποίοι είναι μοναδικοί για κάθε εταιρεία και χρησιμοποιούνται ευρέως στις ΗΠΑ. Επομένως, για έκδοση αριθμού UFI / DUNS βλ. σύνδεσμο <https://www.dnb.com/duns-number.html> (να ακολουθείται η επιλογή “I am a U.S. Government Contractor or Grantee” και εν συνεχεία επιλέγεται ως χώρα εγκατάστασης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης η Ελλάδα από τον σχετικό κατάλογο).

Η εγγραφή, η ανανέωση εγγραφής, η επικαιροποίηση στοιχείων, ή η ακύρωση είναι υποχρεωτικές [βάσει διάταξης Section 301(dd), FD&C Act]. Μη συμμόρφωση θεωρείται ποινικό αδίκημα με όλες τις νομικές συνέπειες. Εάν τα τρόφιμα που εισάγονται στις ΗΠΑ προέρχονται από ξένη εγκατάσταση για την οποία η εγγραφή δεν έχει υποβληθεί, τα τρόφιμα κατάσχονται στον λιμένα εισόδου και δεν παραδίδονται στον εισαγωγέα, στον ιδιοκτήτη, ή στον παραλήπτη των τροφίμων, έως καταχώρισης της ξένης εγκατάστασης. Εντούτοις τα τρόφιμα μπορεί να μεταφερθούν σε ασφαλή εγκατάσταση από την FDA ή την Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας Συνόρων (CBP).

Η FDA μπορεί να αναστείλει μια εγγραφή [Section 415(b), FD&C Act], στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Όταν θεωρεί ότι τα τρόφιμα που παρασκευάζονται, υπόκεινται σε επεξεργασία, συσκευάζονται, ή διατηρούνται από μια εγγεγραμμένη εγκατάσταση ενδέχεται να προκαλέσουν (βάσει αντικειμενικών στοιχείων) σοβαρές δυσμενείς συνέπειες στην υγεία, ή θάνατο, ανθρώπων ή ζώων
- Η συγκεκριμένη εγκατάσταση προκάλεσε ή ευθύνεται με οποιονδήποτε τρόπο για τα ανωτέρω ενδεχόμενα, ή
- γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει για τέτοια ενδεχόμενα

Σε περίπτωση αναστολής της εγγραφής μιας εγκατάστασης τροφίμων, κανείς δεν μπορεί να εισάγει ή να εξάγει τα τρόφιμα στις ΗΠΑ σε διακρατικό ή διαπολιτειακό επίπεδο [Section 415(b)(4), FD&C Act]. Ωστόσο, παρέχεται στον πρώην εγγεγραμμένο η δυνατότητα άτυπης ακρόασης, η οποία δίδεται προκειμένου η επιχείρηση να προβεί σε προβλεπόμενες ενέργειες εκ νέου καταχώρισης της εγγραφής και ενεργοποίησης της νέας καταχώρισης. Η FDA μπορεί επίσης να καταχωρίσει εκ νέου μια εγγραφή εάν θεωρήσει, βάσει στοιχείων, ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι παράτασης της αναστολής της εγγραφής [Section 415(b)(4), FD&C Act].

Εξαιρούνται της υποχρέωσης εγγραφής οι υπαίθριες αγορές, ενώ αγροκτήματα ξένης χώρας που αποστέλλουν τρόφιμα απευθείας στις ΗΠΑ απαλλάσσονται των προβλεπόμενων απαιτήσεων εγγραφής [Section 415, FD&C Act]. Για διευκρινήσεις επί εξαιρέσεων και για αναλυτικότερη σχετική πληροφόρηση για την υποχρέωση εγγραφής βλ. “Questions & Answers Regarding Food Facility Registration, στην ιστοσελίδα Guidance for Industry” <https://www.fda.gov/regulatory-information/search-fda-guidance-documents/guidance-industry-questions-and-answers->

---

¹⁹ FSMA, <https://www.fda.gov/food/guidanceregulation/fsma/ucm247548.htm> (full text).

[regarding-food-facility-registration-seventh-edition](#) (επιλέξατε "Download the Final Guidance Document", βλ. σελ.4). Επισημαίνεται ότι ως “εγκατάσταση τροφίμων” ορίζεται η εγχώρια ή ξένη εγκατάσταση όπου τρόφιμα υπόκεινται σε επεξεργασία, συσκευάζονται, ή διατηρούνται, για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση στην αγορά ΗΠΑ (21 CFR 1.225). Δεν περιλαμβάνονται αγροκτήματα, εστιατόρια, και καταστήματα λιανικής [παρ. 415(c)(1) του FD&C Act], αλλά όμως περιλαμβάνονται τα κέντρα διανομής λιανικής πώλησης.

Κανονισμός “Requirements for Additional Traceability Records for Certain Foods” (ιχνηλασιμότητα προϊόντων)

Σύμφωνα με τον Κανονισμό “Requirements for Additional Traceability Records for Certain Foods” της FDA, ισχύουν, από 20.1.2023, επιπλέον υποχρεώσεις τήρησης στοιχείων ιχνηλασιμότητας (βασικά δεδομένα Key Data Elements / KDEs), για όσους εμπλέκονται σε διεθνείς και εγχώριες αλυσίδες εφοδιασμού της α/ αγοράς, όπως στην παραγωγή, επεξεργασία, συσκευασία και αποθήκευση αγροδιατροφικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στον εθνικό Κατάλογο Ιχνηλασιμότητας Τροφίμων (FTL / Food Traceability List, βλ. <https://www.fda.gov/food/food-safety-modernization-act-fsma/food-traceability-list>) της FDA ⁽²⁰⁾. Η προθεσμία τελικής συμμόρφωσης με το νέο Κανονισμό ορίστηκε στις 20.1.2026

Κανονισμός “National Organic Program (NOP); Strengthening Organic Enforcement” (πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων)

Με τον εν λόγω Κανονισμό, βλ. <https://www.federalregister.gov/documents/2023/01/19/2023-00702/national-organic-program-nop-strengthening-organic-enforcement>, θεσπίζονται οι προϋποθέσεις για την πιστοποίηση και διάθεση βιολογικών προϊόντων στην α/ αγορά. Επισημαίνεται ότι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την έγκριση σήμανσης (από το Υπουργείο Γεωργίας) ενός αγροτικού προϊόντος ως βιολογικού είναι διαφορετικές από τις προϋποθέσεις συμμόρφωσης με τους Κανονισμούς της FDA (για την ασφάλεια αλλά και για τη σήμανση/labelling όλων των αγροδιατροφικών προϊόντων), επομένως οι εξαγωγείς βιολογικών τροφίμων στις ΗΠΑ θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που ισχύουν και από τους δύο α/ φορείς ⁽²¹⁾.

Εισαγωγή τροφίμων μέσω e-shop

Καταρχήν, ανεξαρτήτως του “μέσου” που χρησιμοποιείται (συμβατικό ή ηλεκτρονικό εμπόριο), για κάθε εισαγόμενο προϊόν που εισέρχεται από οποιαδήποτε τρίτη χώρα στην αμερικανική αγορά πρέπει να ακολουθούνται κανονισμοί και διαδικασίες όπως, αναλόγως, προβλέπεται. Υπεύθυνος των προϋποθέσεων εισαγωγής (ειδικές άδειες, δασμοί, ποσοτώσεις) είναι ο αγοραστής/εισαγωγέας (ο εισαγωγέας επιβαρύνεται και με τους εισαγωγικούς δασμούς).

Για αναλυτικές πληροφορίες όσον αφορά στις διαδικτυακές εμπορικές συναλλαγές βλ.

²⁰ Αναλυτικότερα βλ. σχετικό σημείωμά μας στη διαδικτυακή πύλη AGORA (<https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/832>), “Νέος Κανονισμός της Αρχής FDA για την ιχνηλασιμότητα των διατροφικών προϊόντων στην αγορά ΗΠΑ, για πρόληψη των τροφιμογενών ασθενειών”, από 22.11.2022.

²¹ Αναλυτικότερα βλ. σχετικό σημείωμά μας στη διαδικτυακή πύλη AGORA (όπως σε ανωτέρω υποσημείωση), “Νέος Κανονισμός Υπουργείου Γεωργίας ΗΠΑ για τις προϋποθέσεις πιστοποίησης και διάθεσης βιολογικών προϊόντων στην αγορά ΗΠΑ”, από 7.2.2023.

<https://www.cbp.gov/trade/basic-import-export/internet-purchases>. Για αγαθά που απαγορεύονται ή υπόκεινται σε περιορισμούς εισαγωγής, σε κάθε περίπτωση βλ. <https://www.cbp.gov/travel/us-citizens/know-before-you-go/prohibited-and-restricted-items>. Για διεθνείς διαδικτυακές πωλήσεις προσφέρεται οδηγός επιχειρείν στο <https://www.ftc.gov/tips-advice/business-center/guidance/electronic-commerce-selling-internationally-guide-businesses> (συμφωνία ΗΠΑ με 28 χώρες, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, για σεβασμό βασικών αρχών στο χώρο του e-commerce).

Τα εμπορεύματα που αποστέλλονται μέσω διεθνούς ταχυδρομικής υπηρεσίας προωθούνται, άμα τη αφίξει τους, στα σημεία εισόδου (U.S. Customs and Border Protection International Mail Branches) για εκκαθάριση. Στον παραπάνω σύνδεσμο “Internet Purchases” της αμερικανικής αρχής τελωνείων CBP, διευκρινίζεται ότι εμπορεύματα που αποστέλλονται μέσω διαδικτυακών πωλήσεων διακρίνονται, με βάση τη διαδικασία εισόδου, σε 3 κατηγορίες:

1. Είσοδος ταχυδρομείου (mail entry): Εάν η αξία του εμπορεύματος είναι μικρότερη των \$ 2.000 και το προϊόν δεν είναι απαγορευμένο, δεν υπόκειται σε ποσοτώσεις ή δεν υπόκειται σε περιορισμούς, η Υπηρεσία CBP διεκπεραιώνει τη γραφειοκρατική διαδικασία εισαγωγής, επιβάλλει τον κατάλληλο δασμό, και απελευθερώνει για παράδοση.

2. Είσοδος προϊόντων μικρής αξίας (de minimis): Για εμπορεύματα αξίας μικρότερης των \$ 800 η CBP ακολουθεί απλοποιημένη διαδικασία, χωρίς περαιτέρω έγγραφα ή επιβολή δασμού, ωστόσο η Υπηρεσία διατηρεί πάντα το δικαίωμα να απαιτήσει επίσημη είσοδο για οποιαδήποτε εισαγωγή (συνήθως εάν υπάρχει κάτι ασυνήθιστο ή λείπουν σημαντικά έγγραφα, π.χ. τιμολόγιο). Βλ. σχετικώς και ιστοσελίδα “De Minimis Frequently Asked Questions” [file:///192.168.140.3/oey_common/ISO/ISO%20-%202023/DOING%20BUSINESS%202023/De%20Minimis%20Webinar%20Frequently%20Asked%20Questions%20\(FAQs\)%20%20U.S.%20Customs%20and%20Border%20Protection.html](file:///192.168.140.3/oey_common/ISO/ISO%20-%202023/DOING%20BUSINESS%202023/De%20Minimis%20Webinar%20Frequently%20Asked%20Questions%20(FAQs)%20%20U.S.%20Customs%20and%20Border%20Protection.html).

3. Είσοδος εμπορευμάτων που έχουν αποσταλεί με courier, express και παρεμφερείς υπηρεσίες: οι εν λόγω υπηρεσίες συνήθως χρησιμοποιούν / προσλαμβάνουν διαμεσολαβητές “customs brokers”, οι οποίοι χρεώνουν ανάλογα τον αγοραστή ή τον πωλητή. Ομοίως για εναέρια, θαλάσσια ή οδική μεταφορά / αποστολή εμπορευμάτων.

Εάν επιβληθεί δασμός η CBP θα χρεώσει για την εκκαθάριση και θα αποστείλει τα στοιχεία (δασμό και τέλος εκκαθάρισης) στο τοπικό ταχυδρομείο, συνήθως, απ’ όπου διακινείται το εμπόρευμα. Για επιτάχυνση της όλης διαδικασίας στο σημείο εισόδου ο πωλητής πρέπει να επισυνάψει, στη συσκευασία του εμπορεύματος, την αίτηση *CN 22* ή *CN 23* (*U.S. Customs and Border Protection Declaration Form*). Εάν η αξία του εμπορεύματος είναι μεγαλύτερη των \$ 800 το προϊόν θα παρακρατηθεί έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία επίσημης εισόδου.

Περιορισμοί εισαγωγών

- *Μη Δασμολογικά Εμπόδια Πρόσβασης Προϊόντων.*

Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται η εισαγωγή ορισμένων αγροδιατροφικών προϊόντων στις ΗΠΑ χωρίς προηγούμενη ειδική έγκριση της αμερικανικής πλευράς ⁽²²⁾.

---

²² Οι περιορισμοί αφορούν σε φρέσκα / νωπά προϊόντα και όχι σε μεταποιημένα τρόφιμα, εφόσον τα τελευταία πληρούν τις προδιαγραφές και διαδικασίες που ορίζονται, ανά κατηγορία προϊόντων, από την υπηρεσία Food & Drug Administration (FDA) του α/Υπουργείου Υγείας.

Φρέσκα φρούτα και λαχανικά (πρωτόκολλα εισαγωγής). Για την εισαγωγή των εν λόγω προϊόντων απαιτείται έγκριση πρωτοκόλλου εισαγωγής που παρέχεται από την Υπηρεσία APHIS / Animal and Plant Health Inspection Service (α/Υπουργείου Γεωργίας / USDA), κατόπιν υποβολής αιτήματος από ενδιαφερόμενη χώρα. Σε αυτό το πλαίσιο, διαμεσολαβούμε έναντι της APHIS και του ε/ ΥΠΑΑΤ ως προς υποβληθέντα ελληνικά αιτήματα, ενώ επί του παρόντος επιτρέπονται ελληνικές εξαγωγές ορισμένων μόνο εν λόγω προϊόντων. Τα ελληνικά προϊόντα για τα οποία έχει ήδη διαμορφωθεί πρωτόκολλο εξαγωγής και, επομένως, επιτρέπεται να εξαχθούν στις ΗΠΑ, μπορούν να αναζητηθούν στη βάση δεδομένων ACIR (<https://acir.aphis.usda.gov/s/>, βλ. “Plants for Planting and Propagation”, με επιλογή “Greece”). Πέραν αυτών των ήδη εξαγόμενων προϊόντων στην α/ αγορά, σε εξέλιξη βρίσκονται ελληνικά αιτήματα για πρωτόκολλα εισαγωγής μήλων, αχλαδιών, κερασιών, και σύκων (τα δύο τελευταία σε αναστολή λόγω δυσεπίλυτου φυτοϋγειονομικού ζητήματος).

Κρέας, πουλερικά και προϊόντα αυγών (έγκριση ισοδυναμίας). Για την εισαγωγή των εν λόγω προϊόντων απαιτείται αναγνώριση ισοδυναμίας (equivalence) προδιαγραφών και συστημάτων ελέγχου παραγωγής (της ενδιαφερόμενης χώρας εξαγωγής), αρμοδιότητας Υπηρεσίας FSIS / Food Safety and Inspection Service (α/Υπουργείου Γεωργίας / USDA). Η διαδικασία έγκρισης δρομολογείται σε διμερές επίπεδο μεταξύ ΗΠΑ και κάθε κ-μ της ΕΕ ξεχωριστά. Σε αυτό το πλαίσιο, διαμεσολαβούμε έναντι της FSIS και του ε/ ΥΠΑΑΤ ως προς υποβληθέντα ελληνικά αιτήματα απόκτησης καθεστώτος ισοδυναμίας για προϊόντα κρέατος, πουλερικών και αυγών, τα οποία αιτήματα βρίσκονται υπό επεξεργασία (αντικείμενο συνεχιζόμενων διμερών διαβουλεύσεων), ενώ επί του παρόντος δεν επιτρέπονται ελληνικές εξαγωγές εν λόγω προϊόντων ρυθμιστικής αρμοδιότητας FSIS.

Προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (πιστοποίηση “συγκρισιμότητας”). Για εισαγόμενα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στις κανονιστικές διατάξεις της α/νομοθεσίας MMPA / Marine Mammal Protection Act (Fish and Fish Products Import Provisions), έχουν ζητηθεί πληροφορίες αλιευτικής πολιτικής από όλες τις χώρες εξαγωγής των εν λόγω προϊόντων στις ΗΠΑ, καθώς, βάσει της νομοθεσίας αυτής, οι ενδιαφερόμενες χώρες θα μπορούν να εξάγουν τα προϊόντα αυτά (τα οποία συμπεριλαμβάνονται στον ειδικό, ανά ξένη χώρα προέλευσης, κατάλογο LOFF / List of Foreign Fisheries, για την Ελλάδα “LOFF-Greece”) από 1.1.2024 μόνο κατόπιν πιστοποίησης “συγκρισιμότητας” (comparability). Σε αυτό το πλαίσιο (ειδικής, εν εξελίξει την τελευταία διετία, σχετικής έρευνας), διαμεσολαβούμε έναντι της αρμόδιας Υπηρεσίας NOAA / National Oceanic and Atmospheric Administration, του α/Υπουργείου Εμπορίου, και του ε/ΥΠΑΑΤ για ανταλλαγή πληροφοριών, ως προς την, από ε/ πλευράς, τήρηση των προϋποθέσεων της εν λόγω α/ νομοθεσίας. Η Ελλάδα εξάγει, διαχρονικά, προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στις ΗΠΑ και οι εξαγωγές θα συνεχιστούν απρόσκοπτα και μετά την 1.1.2024 δεδομένου ότι η χώρα μας έχει υποβάλλει τα ζητηθέντα στοιχεία από 11/2021, αναμένοντας την έγκριση της σχετικής ισοδυναμίας CF / Comparability Finding.

Έκθεση NOAA περί παράνομων πρακτικών αλιείας χώρας μας. Σε σχετική Έκθεση, από 8/2021, της προαναφερθείσης Υπηρεσίας NOAA περί διεθνών παράνομων πρακτικών αλιείας η Ελλάδα συμπεριελήφθη σε κατάλογο χωρών που εφαρμόζουν κάποιες παράνομες πρακτικές με αποτέλεσμα την καταστροφή θαλάσσιων ειδών (τύπου MMPA παραπάνω). Το θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΕ (χειρισμοί από Γεν. Δ/ση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας / DG MARE), δεδομένου ότι αφορά και άλλα επτά κ-μ, ενώ διεξάγονται και διμερείς διαβουλεύσεις μεταξύ της α/ NOAA και του ε/ ΥΠΑΑΤ, με τακτική διαμεσολάβηση από πλευράς Γραφείου μας/Πρεσβείας. Παρά το ότι η χώρα μας (όπως και τα λοιπά κ-μ) τηρεί αυστηρές προδιαγραφές

αλιείας βάσει της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας, αλλά και των διεθνών κανονισμών του οργανισμού International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas (ICCAT), η α/ πλευρά δεν έχει αποδεχθεί, μέχρι στιγμής, τη σχετική ελληνική/ενωσιακή επιχειρηματολογία, θέτοντας ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων (π.χ. περιορισμού ε/ εξαγωγών συγκεκριμένων αλιευμάτων στις ΗΠΑ). Το θέμα βρίσκεται σε εξέλιξη τόσο σε ενωσιακό όσο και σε διμερές επίπεδο.

- *Δασμολογικά Εμπόδια Πρόσβασης Προϊόντων.*

Δασμολογικές ποσοτώσεις (TRQ) για προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου. Σε συνέχεια της σχετικής συμφωνίας ΕΕ και ΗΠΑ, από 30.10.2021, οι προηγούμενες επιβληθέντες α/ δασμοί Section 232 χάλυβα και αλουμινίου (25% και 10% αντίστοιχα) αντικαταστάθηκαν από αντίστοιχες δασμολογικές ποσοτώσεις (TRQs / Tariff Rate Quotas), οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ, για τις χώρες ΕΕ, από 1.1.2022. Ελληνικές εταιρείες που εξάγουν προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου που εμπίπτουν στο εισαγωγικό αυτό καθεστώς, και υφίστανται τις σχετικές επιπτώσεις, αφενός θεωρούν τη συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ (θέσπισης του συστήματος δασμολογικών ποσοτώσεων) ως σχετική πρόοδο από το προηγούμενο καθεστώς των δασμών Section 232, τους οποίους αντικατέστησαν, όμως αναμένουν βέλτιστη προσαρμογή του συστήματος TRQs (στο πλαίσιο της περιοδικής ρύθμισης του συστήματος), για μέγιστη δυνατή ευελιξία λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της αγοράς (των εμπορικών ροών).

Πάντως, οι εν λόγω ποσοτώσεις (TRQs) ισχύουν έως το τέλος του 2023 και το μέλλον τους θα κριθεί εκ του αποτελέσματος της εν εξελίξει διαπραγμάτευσης ΗΠΑ και η ΕΕ για τους όρους της Παγκόσμιας Βιώσιμης Ρύθμισης για τον Χάλυβα και το Αλουμίνιο (GSA) – οι TRQs ενδεχομένως αρθούν, προσεχώς από αρχές του 2024, αν προκύψει άλλη προσφορότερη για τις δύο πλευρές λύση, ή παραταθούν έως εξεύρεσης λύσης.

Δασμοί αντιντάμπινγκ για προϊόντα ε/ εταιρειών χάλυβα. Πρόκειται για πρόσθετους δασμούς AD που έχουν επιβληθεί σε εξαγωγές προϊόντων χάλυβα συγκεκριμένων ε/ εταιρειών, στο πλαίσιο διαδικασίας Ετήσιας Διοικητικής Αναθεώρησης AAR (Annual Administrative Review) της αρμόδιας Υπηρεσίας ΙΤΑ (Enforcement and Compliance, α/Υπουργείου Εμπορίου). Ειδικότερα, επεβλήθη από την ΙΤΑ δασμός αντιντάμπινγκ (AD) από 5/2019 σε συγκεκριμένα ελληνικά προϊόντα χάλυβα, που όμως μετετράπη προς το δυσμενέστερο (περί το 40%) από 2/2022 -- εξέλιξη που ήταν εξαιρετικά δυσμενής για τις ε/ εξαγωγές στη συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων. Οι θιγόμενες ε/ εταιρείες έχουν ασκήσει ένδικα μέσα, με πρόβλεψη ημερομηνίας έκδοσης απόφασης αρμόδιου δικαστηρίου εντός του 2024. Για άλλη περίοδο αναφοράς (και υπολογισμού ύψους του αντίστοιχου δασμού αντιντάμπινγκ) εκκρεμεί άλλη Απόφαση της ΙΤΑ (αναμένεται τέλη του 2023), από προκαταρκτική απόφαση της ΙΤΑ για επιβαλλόμενο δασμό AD τάξης περίπου 7%.

1.4 Σήμανση προϊόντων / ετικέτες

Τα εισαγόμενα προϊόντα πρέπει απαραίτητως να φέρουν σήμανση χώρας προέλευσης (country of origin label). Αρμόδια Υπηρεσία για την έγκριση της ετικέτας είναι η αμερικανική Υπηρεσία FDA/ Food and Drug Administration (www.fda.gov) η οποία και παρέχει τους κανονισμούς σήμανσης για συμβατικά τρόφιμα ⁽²³⁾. Η FDA μπορεί να απαγορεύσει τον εκτελωνισμό τροφίμων

²³ Πηγές:

(α) Labeling & Nutrition - Food Labeling and Nutrition Overview <https://www.fda.gov/food/food-labeling-nutrition>,

σε περίπτωση "misbranding" (εσφαλμένων πληροφοριών στις ετικέτες).

Η ετικέτα θα πρέπει, υποχρεωτικά, να αναφέρει, στην αγγλική, τα εξής στοιχεία:

- Όνομα προϊόντος (Statement of product - Identity).
- Βάρος προϊόντος σύμφωνα με το Αμερικανικό Μετρικό Σύστημα ⁽²⁴⁾.
- Πλήρη κατάλογο συστατικών, κατά σειρά σημαντικότητας.
- Warning Statement: για ορισμένα προϊόντα είναι απαραίτητο να αναγράφεται πληροφόρηση για χαρακτηριστικά της συσκευασίας, διαιτητικά ιχνοστοιχεία, σακχαρίνη ή μη, ή άλλα συστατικά που μπορεί να επηρεάζουν την υγεία.

Επισημαίνεται ότι η FDA έχει εκδώσει, με ημερομηνία έναρξης ισχύος από 26.7.2019, νέους κανόνες σήμανσης (labelling requirements) αγροδιατροφικών προϊόντων (τρόφιμα, ποτά και συμπληρώματα διατροφής), με οποίους επιβάλλονται σημαντικές αλλαγές. Συγκεκριμένα, η ετικέτα πρέπει να αντικατοπτρίζει τα επιστημονικά δεδομένα που συνδέουν την διατροφή με χρόνιες παθήσεις, όπως η παχυσαρκία και οι καρδιοπάθειες. Οι ετικέτες διευκολύνουν την συνειδητή επιλογή ενός προϊόντος από τον καταναλωτή με βάση την διατροφική αξία.

Επιπλέον, στις ΗΠΑ είναι υποχρεωτική η αναγραφή στις ετικέτες των τροφίμων συνόλου στοιχείων συμπεριλαμβανομένων των: θερμίδων, μερίδων ανά πακέτο, λιπαρών (κορεσμένων και trans), χοληστερόλης, νατρίου, καλίου, υδατανθράκων (σάκχαρα και φυτικές ίνες), πρωτεΐνης, βιταμίνης D, ασβεστίου και σιδήρου. Οι πληροφορίες αυτές παρουσιάζονται σε έναν πίνακα στο πίσω μέρος της συσκευασίας, με τρόπο ευανάγνωστο για τον καταναλωτή.

Βασικά σημεία νομοθεσίας σήμανσης προϊόντων

- Guidance for Industry: Guide for Developing and Using Data Bases for Nutrition Labeling, <https://www.fda.gov/regulatory-information/search-fda-guidance-documents/guidance-industry-guide-developing-and-using-data-bases-nutrition-labeling>
- Changes to the Nutrition Facts Label, <https://www.fda.gov/food/food-labeling-nutrition/changes-nutrition-facts-label>
- Industry Resources on the Changes to the Nutrition Facts Label, <https://www.fda.gov/food/food-labeling-nutrition/industry-resources-changes-nutrition-facts-label>
- Side-by-Side Comparison (Label, Original vs. Old), <https://www.fda.gov/media/97999/download>.

Κανόνες σήμανσης αλκοολούχων ποτών

Παρατίθενται οι παρακάτω σύνδεσμοι με χρήσιμες πληροφορίες:

- Labeling Resources, <https://www.ttb.gov/labeling/labeling-resources>

(β) Changes to the Nutrition Facts Label

<http://www.fda.gov/Food/GuidanceRegulation/GuidanceDocumentsRegulatoryInformation/LabelingNutrition/ucm385663.htm>, Ανοίγει μόνο αν πατήσετε εδώ

(γ) Guidance for Industry: A Food Labeling Guide,

<https://www.fda.gov/food/guidanceregulation/guidancedocumentsregulatoryinformation/ucm063113.htm>

²⁴ Για το Αμερικανικό Μετρικό Σύστημα, βλ. National Bureau of Standards (NBS): Office of Weights and Measures/Metric Program, National Institute of Standards and Technology, URL:

<http://www.nist.gov/metric>

- Distilled Spirits Labeling, <https://www.ttb.gov/images/pdfs/p51902.pdf>
- The Beverage Alcohol Manual (BAM) for Distilled Spirits, <https://www.ttb.gov/distilled-spirits/beverage-alcohol-manual> - (εγχειρίδιο περί σήμανσης οίνου) - επισυνάπτεται συνοπτικό φυλλάδιο “Wine Labeling.pdf”
- Certification/Exemption of Label/Bottle Approval (COLA), <https://www.ttb.gov/afd/certificate-of-label-approval-cola> & COLAs Online Customer Page, <https://www.ttb.gov/labeling/colas> (συμμόρφωση με νομοθεσία διακίνησης αλκοολούχων στις ΗΠΑ)
- “List of Allowable Changes to Approved Labels” (για επιτρεπόμενες μεταβολές σε σημάνσεις αλκοολούχων προϊόντων οι οποίες έχουν ήδη εγκριθεί), [file://192.168.140.3/oev_common/ISO/ISO%20-%202023/DOING%20BUSINESS%202023/TTBGov%20-%20Labeling %20Allowable%20Revisions.html](file://192.168.140.3/oev_common/ISO/ISO%20-%202023/DOING%20BUSINESS%202023/TTBGov%20-%20Labeling%20Allowable%20Revisions.html),

Επισημαίνεται ότι η αρμόδια Αρχή TTB μπορεί να πραγματοποιήσει δειγματοληψία για εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τους κανόνες σήμανσης.

1.5 Προδιαγραφές / πρότυπα

Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, η συμμόρφωση με πρότυπα / προδιαγραφές προϊόντων ρυθμίζεται στην αγορά ΗΠΑ από την Υπηρεσία NIST / National Institute of Standards and Tech (που υπάγεται στο Υπουργείο Εμπορίου ΗΠΑ / US Department of Commerce).

Ειδικότερα, για αρμοδιότητες της Υπηρεσίας NIST, βλ. “What We Do” <https://www.nist.gov/standardsgov/what-we-do>, ενώ η διαχείριση των πληροφοριών για πρότυπα / προδιαγραφές γίνεται μέσω του ιστότοπου Standards.gov, βλ. <https://www.nist.gov/standardsgov> και “About Standards”, <https://www.nist.gov/standardsgov/about-standardsgov>.

Για θέματα συμμόρφωσης με πρότυπα / προδιαγραφές βλ. τη σχετική Θεματολογία στην ιστοσελίδα “Compliance Frequently Asked Questions”, <https://www.nist.gov/standardsgov/compliance-frequently-asked-questions>.

Επισημαίνεται, για αναζήτηση προτύπων / προδιαγραφών οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στην ιστοσελίδα “Learn How To Find Standards”, <https://www.nist.gov/standardsgov/learn-how-find-standards>.

Στην αγορά ΗΠΑ υπάρχουν πολλά βιομηχανικά πρότυπα, τα οποία έχουν αναπτυχθεί για συγκεκριμένους κλάδους (όπως τηλεπικοινωνίες, πυροπροστασία, πληροφορική κλπ.), ενώ πολλά πρότυπα μπορούν να εντοπίζονται μέσω των μηχανών αναζήτησης προτύπων IHS, TechStreet και SAI Global. Ειδικότερα, στην αμέσως παραπάνω ιστοσελίδα βλ. τις ενότητες “Standards Issued or Adopted by Federal Agencies” και “Standards Search Engines”.

Τέλος, όσον αφορά στους κανονισμούς συσκευασίας και σήμανσης προϊόντων στην αγορά ΗΠΑ, επισημαίνουμε την πληροφόρηση “Compliance FAQs: Packaging and Labeling in the US”, <https://www.nist.gov/standardsgov/compliance-faqs-packaging-and-labeling-us>. Ειδικότερα για κανόνες σήμανσης επισημαίνεται η ενότητα “What are the labeling requirements that must be followed to sell products in the United States?”, και για κανόνες συσκευασίας η ενότητα “What is

the Uniform Packaging and Labeling Regulation (UPLR) and NIST Handbook 130?”. Σημειώνεται ότι στο τέλος της ίδιας ιστοσελίδας αναγράφεται πίνακας με αντιστοίχιση κατηγοριών προϊόντων και ομοσπονδιακών ρυθμιστικών αρχών, οι οποίες είναι αρμόδιες ή συναρμόδιες αναλόγως της αναγραφόμενης κατηγορίας.

1.6 Τελωνειακή νομοθεσία

Η Υπηρεσία Τελωνείων και Συνοριακής Προστασίας ΗΠΑ (U.S. Customs and Border Protection / CBP) είναι η αρμόδια α/ αρχή για τη διαχείριση του Εναρμονισμένου Συστήματος Δασμών (US HTS, εθνικό δασμολόγιο ΗΠΑ) – σχετικά με ζητήματα δασμολόγησης βλ. παρακάτω, στην ενότητα Γ.6.

Πέραν των δασμών υπάρχουν και άλλοι φόροι και τέλη που συλλέγει η Υπηρεσία Τελωνείων και Συνοριακής Προστασίας ΗΠΑ (U.S. Customs and Border Protection / CBP) για εισαγόμενα αγαθά, καθόσον συλλέγονται ομοσπονδιακοί φόροι και τέλη εκ μέρους άλλων Ομοσπονδιακών Υπηρεσιών υπό τον Νόμο Consolidated Omnibus Budget Reconciliation Act (COBRA). Η επιβολή ή μη επιπρόσθετου φόρου εξαρτάται από το είδος του εισαγόμενου αγαθού. Για παράδειγμα, τα αλκοολούχα ποτά και τα προϊόντα καπνού υπόκεινται σε ομοσπονδιακούς έμμεσους φόρους (Federal Excise Tax). Η Φορολογική Υπηρεσία (IRS) καθορίζει το ύψος του φόρου και η CBP εισπράττει τον φόρο εκ μέρους της IRS. Ο εξαγωγέας χρειάζεται να επικοινωνήσει με κάποιον ειδικό επί των εισαγωγών στο σημείο εισόδου των προϊόντων, ώστε να πληροφορηθεί εάν απαιτούνται επιπλέον φόροι ή/και τέλη και το ύψος αυτών (εφόσον απαιτούνται) για τα συγκεκριμένα αγαθά που πρόκειται να εισαχθούν στις ΗΠΑ.

2. Στρατηγική Εισόδου – Δίκτυα Διανομής

Λόγω της πολυπλοκότητας και του μεγέθους της αμερικανικής αγοράς, θεωρούμε ιδιαίτερα χρήσιμη την επικοινωνία κάθε επιχειρηματία/ενδιαφερόμενου με συλλογικούς/κλαδικούς φορείς του υπό διερεύνηση τομέα δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι στις ΗΠΑ υφίστανται σύνδεσμοι/φορείς σχεδόν για κάθε κλάδο/δραστηριότητα. Αρκετοί εξ' αυτών εδρεύουν στην πρωτεύουσα Washington DC δραστηριοποιούμενοι σε ομοσπονδιακό επίπεδο ενώ, ωστόσο, έντονη δραστηριότητα αναπτύσσουν και εκείνοι που δραστηριοποιούνται σε πολιτειακό επίπεδο.

Μια από τις βασικές προκλήσεις εισόδου σε ξένες αγορές είναι η εύρεση κατάλληλου δικτύου διανομής, σε συνάρτηση με την επιλογή του σημείου εισόδου. Παραδοσιακά, για τα ελληνικά προϊόντα βασικά σημεία εισόδου είναι οι περιοχές όπου συγκεντρώνεται η πλειοψηφία του ομογενειακού πληθυσμού, ήτοι οι περιοχές Νέας Υόρκης (συμπ. New Jersey) και Σικάγο, ενώ σημαντικά εμπορικά, διαμετακομιστικά και επιχειρηματικά κέντρα είναι επίσης η Βαλτιμόρη, το Μαϊάμι, το Σαν Φρανσίσκο (Άγιος Φραγκίσκος), η Ατλάντα κ.λπ.

Ένας από τους βασικούς παράγοντες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την επιλογή του δικτύου διανομής είναι, καταρχάς, η τιμολόγηση του προϊόντος. Τα παραδοσιακά κανάλια διανομής που συμπεριλαμβάνουν ενδιάμεσους, εισαγωγείς και διανομείς, αναπόφευκτα οδηγούν σε σημαντική προσαύξηση της τελικής τιμής του προϊόντος στον καταναλωτή.

Παραθέτουμε, ενδεικτικά, τους βασικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του κατάλληλου δικτύου διανομής:

- Ο αριθμός των πελατών -/ σε μικρό αριθμό πελατών ενδεχομένως είναι σκόπιμη η απευθείας πώληση σε αυτούς.

- Η τοποθεσία του πελάτη -/ κατά πόσο οι πελάτες είναι συγκεντρωμένοι σε μια περιοχή ή διασκορπισμένοι σε μεγάλη γεωγραφική έκταση.
- Η τιμή του προϊόντος -/ θα πρέπει να διαφοροποιείται η προσέγγιση για ένα προϊόν μεγάλου όγκου και μικρής τιμής από ένα προϊόν υψηλής αξίας και μικρού όγκου, ενώ τα "ακριβά" προϊόντα συνήθως διακινούνται μέσω brokers ή εκπροσώπων μέσω απευθείας αποστολής.
- Η πολυπλοκότητα των προϊόντων -/ συνήθως οι εκπρόσωποι και brokers δεν προσφέρουν after sales υπηρεσίες στους πελάτες, γι' αυτό το λόγο σε περιπτώσεις πολύπλοκων προϊόντων, όταν απαιτείται συνεχής επικοινωνία με τον πελάτη, ενδέχεται χρειαστεί η σύσταση τοπικού γραφείου κοντά στην περιοχή των πελατών.
- Το θεσμικό πλαίσιο στην Πολιτεία αγορά-στόχο -/ ανάλογα με το αντικείμενο/τομέα δραστηριοτήτων, ενδεχομένως ορισμένες Πολιτείες διαθέτουν προβλέψεις για συγκεκριμένο δίκτυο διανομής (π.χ. για το κρασί).
- Το κόστος μεταφοράς και αποθήκευσης -/ σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι πιο επικερδής η παραγωγή του προϊόντος εντός ΗΠΑ παρά η αποστολή τους από την Ελλάδα.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε ορισμένες εναλλακτικές επιλογές ως προς δίκτυα διανομής:

- Απευθείας πώληση στον πελάτη: σε περιπτώσεις που το επιτρέπουν τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, είναι η προτιμότερη επιλογή, με το χαμηλότερο κόστος.
- ηλεκτρονικό εμπόριο και κατάλογοι: αφορά κυρίως τις περιπτώσεις όπου ο εξαγωγέας δύναται να απευθυνθεί απευθείας στον πελάτη/καταναλωτή, σε συνεργασία με εταιρείες courier όπως FedEx.
- Fulfillment Warehouses (αποθήκες διεκπεραίωσης παραγγελιών): Αρκετές αποθήκες προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες logistics, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εκτελωνισμού, αποθήκευσης, εκτέλεσης της παραγγελίας, επεξεργασίας τιμολογίων, ακόμη και την εξυπηρέτηση πελατών.
- Αντιπρόσωπος/Sales Agent/ Broker: Αρκετές φορές οι αντιπρόσωποι και οι εταιρείες πώλησης/διανομής εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Κατά την πλειοψηφία τους αμείβονται με ποσοστό επί των πωλήσεων, ενώ το προϊόν δεν περιέρχεται ποτέ στην ιδιοκτησία τους και συνήθως δεν φέρουν ευθύνη για την αποθήκευση και αποστολή των προϊόντων.
- Διανομείς: Οι διανομείς προσφέρουν μεγάλο εύρος υπηρεσιών, από την εκτέλεση της εισαγωγής έως και μάρκετινγκ. Συνήθως, όμως, ζητούν δικαιώματα αποκλειστικής διανομής και εκπροσώπησης στη χώρα ή τουλάχιστον σε συγκεκριμένη περιοχή (Πολιτείες). Αρκετές φορές οι διανομείς ζητούν και τον αποκλειστικό έλεγχο της τιμολογιακής πολιτικής – έλεγχο στην τελική τιμή του προϊόντος. Σε περίπτωση αποκλειστικής συνεργασίας με συγκεκριμένο διανομέα, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο ενδεχόμενο η ίδια εταιρεία να εκπροσωπεί και ανταγωνιστικά προϊόντα, οπότε μέσω μιας αποκλειστικής συμφωνίας να προσπαθήσει να περιορίσει ή και να αποκλείσει την είσοδο του νέου ανταγωνιστικού προϊόντος στην αγορά. *Πριν από την υπογραφή οποιασδήποτε συμφωνίας, κρίνεται σκόπιμη η συνδρομή δικηγόρου που γνωρίζει το αμερικανικό θεσμικό πλαίσιο.*

Θεσμικό πλαίσιο FDA για τον Τοπικό Πράκτορα (Agents/Brokers)

Σύμφωνα με την Υπηρεσία FDA (αρμόδια για τρόφιμα και φάρμακα) κάθε ξένη επιχείρηση επιτρέπεται να έχει μόνο έναν agent υπεύθυνο για θέματα καταχώρισης/εγγραφής της επιχείρησης (establishment registration). Ωστόσο, αυτό αφορά μόνο τη διαδικασία εγγραφής και δεν αποκλείει σε μια εταιρεία τη δυνατότητα να διαθέτει διάφορους brokers για άλλου είδους επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Η αλλοδαπή επιχείρηση μπορεί να αλλάξει τον επιτόπιο agent οποιαδήποτε στιγμή. Πρέπει όμως να επικαιροποιήσει τα στοιχεία που έχει δώσει κατά την εγγραφή της και εν προκειμένω για τον νέο εκπρόσωπό της (agent), μέσα σε 60 ημερολογιακές ημέρες από την αλλαγής [21 CFR 1.234(a)] ⁽²⁵⁾.

Από πλευράς FDA, και για λόγους καταχώρισης, είναι επαρκής η δήλωση του ονόματος και των στοιχείων επικοινωνίας του επιτόπιου εκπροσώπου / πράκτορα κατά την εγγραφή. Κατ' αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση μπορεί να “εξουσιοδοτήσει πράκτορα”. Ωστόσο, από επιχειρηματική άποψη, η εταιρεία μπορεί να επισημοποιήσει τη σχέση με τον πράκτορα υπογράφοντας κάποιο είδος γραπτής συμφωνίας. Ανεξαρτήτως επίσημης ή ανεπίσημης συμφωνίας μεταξύ της εταιρείας και του πράκτορα, η FDA θεωρεί ότι το άτομο που έχει οριστεί εκπρόσωπος κατά την εγγραφή/καταχώριση της εν λόγω εταιρείας έχει πιστοποιηθεί να φέρεται ως τέτοιος από την ίδια την εταιρεία.

3. Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Αρμόδια αμερικανική Υπηρεσία για ζητήματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι το Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Εμπορικών Σημάτων, USPTO / United States Patent and Trademark Office (<https://www.uspto.gov/>) το οποίο τηρεί εθνικό μητρώο καταχώρισης ευρεσιτεχνιών, εμπορικών σημάτων και βιομηχανικών σχεδίων, εξυπηρετώντας, εν προκειμένω, τα συμφέροντα ιδιωτών και επιχειρήσεων αναφορικά με εφευρέσεις και εταιρικά προϊόντα.

Αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας και καταχωρίσεις εμπορικών σημάτων και βιομηχανικών σχεδίων μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά μέσω του ιδιαίτερα χρηστικού κόμβου διαδικτύου του φορέα USPTO. Συνιστάται ιδιαίτερος η ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μέσω των βασικών θεματικών ενοτήτων “Patents Basics” και “Trademark basics”.

Γενικά, οι διαδικασίες καταχώρισης και προστασίας βιομηχανικής ιδιοκτησίας στις ΗΠΑ είναι παρόμοιες με τις αντίστοιχες στην ΕΕ ενώ, ωστόσο, οι διαδικασίες επίλυσης αστικών διαφορών προς επιβολή του νομοθετικού πλαισίου προστασίας θεωρούνται πιο επιθετικές και δαπανηρές.

Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (patents)

Οι ΗΠΑ είναι συμβαλλόμενο μέρος της διεθνούς Σύμβασης Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας PCPIP / Paris Convention for the Protection of Industrial Property. Εγγωρῶς διατίθενται τρεις μορφές προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας: “utility” (για καινοτόμες εφευρέσεις ή διεργασίες, διάρκειας προστασίας 20 ετών), “design” (για βιομηχανικά σχέδια, διάρκειας προστασίας 15 ετών), “plant” (για νέα φυτά, διάρκειας προστασίας 20 ετών).

Για αιτήματα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, στην αμερικανική νομοθεσία δεν υπάρχουν διακρίσεις ως προς την ιθαγένεια του εφευρέτη, ωστόσο, επιστάται ιδιαίτερη προσοχή σε ορισμένα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για αιτούντες που εδρεύουν σε ξένες χώρες.

---

²⁵ URL: <https://www.fda.gov/food/guidanceregulation/foodfacilityregistration/default.htm>

Δεδομένου ότι η διαδικασία υποβολής και έγκρισης αιτημάτων διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Γραφείο USPTO θεωρείται τεχνικά περίπλοκη, προϋποθέτοντας όχι μόνο γνώση του δικαίου και των κανόνων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αλλά και της πρακτικής και των διαδικασιών του εν λόγω Γραφείου, συνιστάται η χρήση δικηγορικού γραφείου με εξειδίκευση σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ενώ κατάλογος εγγεγραμμένων τέτοιων γραφείων παρατίθεται από το ίδιο Γραφείο USPTO στην ιστοσελίδα <https://oedci.uspto.gov/OEDCI/>.

Εμπορικά Σήματα (trademarks) – Προστασία Γεωγραφικών Ενδείξεων

Στις ΗΠΑ, το σύστημα προστασίας εμπορικών σημάτων υιοθετήθηκε πριν τη χρήση του όρου “ΓΕ / Γεωγραφικές Ενδείξεις” (GIs / Geographical Indications), με τη Συμφωνία για τα Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας (TRIPS) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) το 1995. Ως εκ τούτου, στις ΗΠΑ η καταχώρηση ενός εμπορικού σήματος δεν εκλαμβάνεται ως ΓΕ, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων τα οποία όντως θεωρούνται ΓΕ σύμφωνα με τη Συμφωνία TRIPS.

Εν προκειμένω, οι γεωγραφικοί προσδιορισμοί δύνανται να προστατευθούν μέσω του γενικού συστήματος προστασίας εμπορικών σημάτων (trademarks) και θεωρούνται υποκατηγορία αυτών, καθώς, κατά το αμερικανικό δίκαιο, οι ονομασίες γεωγραφικού προσδιορισμού όπως και τα εμπορικά σήματα: πιστοποιούν καταγωγή, επιβεβαιώνουν ποιότητα, παραπέμπουν σε σημαντικό επιχειρηματικό κέρδος.

Αν και, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι ΓΕ δεν εγγράφονται ως εμπορικά σήματα, εντούτοις, με την πάροδο του χρόνου οι καταναλωτές αναγνωρίζουν τον γεωγραφικό προσδιορισμό όχι μόνο ως προέλευση αλλά και “πηγή” των αγαθών. Έτσι η ΓΕ αποκτά σταδιακά “δευτεροβάθμια έννοια” (secondary meaning), του παραγωγού ή κατασκευαστή, πέραν της βασικής έννοιας του γεωγραφικού τόπου προέλευσης, και, λόγω αυτής της πρόβλεψης στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο εμπορικών σημάτων, οι ΓΕ δύνανται, υπό προϋποθέσεις, να προστατευτούν ως εμπορικά ή συλλογικά σήματα. Σημειώνεται ότι στις ΗΠΑ δεν προστατεύονται προϊόντα και υπηρεσίες που θεωρούνται γενικευμένης χρήσης (generic), των οποίων, δηλαδή, η χρήση είναι τόσο διαδεδομένη ώστε θεωρούνται πλέον συνώνυμα μιας ολόκληρης κατηγορίας προϊόντων/υπηρεσιών, χωρίς όμως ιδιαίτερη γεωγραφική προέλευση στη συνείδηση των καταναλωτών (όπως π.χ. τυριά φέτα ή παρμεζάνα τα οποία μπορεί να παραχθούν από οιονδήποτε παραγωγό του τυροκομικού κλάδου).

Για ενημέρωση σχετικά με ζητήματα προστασίας ΓΕ στις ΗΠΑ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στην υποενότητα “Geographical Indications”, εν συνεχεία της προαναφερθείσας ενότητας “Trademark basics”, στον ιστότοπο του USPTO, στην <https://www.uspto.gov/ip-policy/trademark-policy/geographical-indications>.

Συλλογικά Σήματα (collective marks). Τα συλλογικά σήματα υιοθετούνται υπό συλλογική ηγεσία (ένωση, συνεταιρισμό, οργανισμό) για χρήση σήματος αποκλειστικά από τα μέλη, προσδιορίζοντας προϊόντα/υπηρεσίες παραγόμενα από αυτά, σε αντιδιαστολή με άλλα ομοειδή προϊόντα διαφορετικού παραγωγού ή συλλογικού φορέα. Ειδικότερα, συλλογικά σήματα συμμετοχής (collective membership marks) υιοθετούνται από μέλη συλλογικού φορέα ως ενδεικτικά μόνο της συμμετοχής χωρίς όμως να αναφέρονται σε παραγωγή προϊόντων/υπηρεσιών.

Σήματα Πιστοποίησης (certification mark) - Τοπικά Σήματα Πιστοποίησης (regional certification mark). Τα σήματα πιστοποίησης μπορεί να υποδεικνύουν α) γεωγραφική προέλευση προϊόντος, β) συμβατότητα με συγκεκριμένα πρότυπα, ως προς ποιότητα, υλικά ή/και μέθοδο παραγωγής, και γ) διαδικασία παραγωγής από μέλος φορέα ή ένωσης. Για αναλυτικότερη πληροφόρηση επί

εν λόγω σημάτων, και διαδικασιών υποβολής σχετικών αιτημάτων αναγνώρισης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στην υποενότητα “Certification Marks” (<https://www.uspto.gov/trademarks/apply/certification-mark-applications>), εν συνεχεία προαναφερθείσης ενότητας “Trademark basics”, στον ιστότοπο του USPTO.

Δικηγορικά γραφεία με εξειδίκευση σε θέματα εμπορικών σημάτων. Συνιστάται, για εγγραφή εμπορικών σημάτων στο Γραφείο USPTO, η χρήση δικηγορικού γραφείου με εξειδίκευση σε θεματολογία trademarks, για αποτελεσματικότητα κατά τις διαδικασίες και παρακολούθηση τυχόν ζητημάτων επιβολής των συναφών δικαιωμάτων προστασίας. Για περαιτέρω σχετική πληροφόρηση οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στην υποενότητα “Why Hire a Private Trademark Attorney”, <https://www.uspto.gov/trademarks/basics/why-hire-private-trademark-attorney>, βλ. “How to find a qualified private trademark attorney”.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Οι ΗΠΑ έχουν υπογράψει συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας με σειρά ξένων χωρών. Γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις αυτές και πλήρης κατάλογος των εν λόγω χωρών διατίθενται στους συνδέσμους:

- <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/tax-treaties>
- <https://www.irs.gov/businesses/international-businesses/united-states-income-tax-treaties-a-to-z>

Μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ ισχύει η “Σύμβαση περί αποφυγής της διπλής φορολογίας και την αποτροπής της φορολογικής διαφυγής εν σχέσει προς τους φόρους επί του εισοδήματος” του 1950 (Convention with Greece for avoidance of double taxation and prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income), βλ. Ν.Δ. 2548/53, ΦΕΚ 231/27.8.1953/ τ. Α' – Διορθώσεις σε ΦΕΚ 333/16.11.1953. Το κείμενο της Συμφωνίας είναι διαθέσιμο στους εξής συνδέσμους: https://www.aade.gr/sites/default/files/2017-03/FEK_HPA.pdf και <https://www.irs.gov/pub/irs-trty/greece.pdf>.

2. Φορολογία φυσικών προσώπων

Τα φυσικά πρόσωπα στις ΗΠΑ υπόκεινται σε ομοσπονδιακούς, πολιτειακούς και τοπικούς φόρους (federal, state και local αντίστοιχα), ενώ οι δύο τελευταίες κατηγορίες διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από περιοχή σε περιοχή. Οι αλλαγές στο φορολογικό σύστημα που επέφερε η φορολογική μεταρρύθμιση του Προέδρου Trump (“Tax Cuts and Jobs Act”, υπεγράφη στις 22 Δεκεμβρίου 2017) ισχύουν από 1/1/2018, με αποτέλεσμα τη μείωση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων στην κατηγορία του μέγιστου εισοδήματος από 39,6% σε 37%, με μικρότερες μειώσεις στις χαμηλότερες κατηγορίες εισοδήματος. Ως προς τον υπολογισμό του ομοσπονδιακού φόρου εισοδήματος, το εισόδημα διακρίνεται σε 7 κατηγορίες, με αντίστοιχα ποσοστά κατηγοριών 10%, 12%, 22%, 24%, 32%, 35% και 37%. Το ποσό φόρου εξαρτάται επίσης από την οικογενειακή κατάσταση. Οι μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές θα ισχύουν ως έχουν έως το 2025 εκτός εάν ψηφιστεί τότε η επιμήκυνση της ισχύος του νόμου. Σε περίπτωση αύξησης του εισοδήματος ενός φορολογουμένου, μόνο το ποσό που ανήκει στην αμέσως επόμενη κλίμακα φορολογείται με το αντίστοιχο ποσοστό και όχι το σύνολο του εισοδήματος. Σημειώνεται επίσης ότι με την ανωτέρω φορολογική μεταρρύθμιση μειώθηκε ο φόρος κληρονομιάς και οι φόροι σε κέρδη από

δραστηριότητες στο εξωτερικό, ενώ καταργήθηκαν οι κυρώσεις για όσους δεν διαθέτουν ασφάλιση υγείας από το 2019.

Ο Πρόεδρος Biden είχε εξαγγείλει, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής του εκστρατείας, αναίρεση των φορολογικών μεταρρυθμίσεων που εισήγαγε ο προκάτοχός του, ωστόσο η σχετική αναθεώρηση δεν κατέστη εφικτή λόγω διαφωνίας στο Κογκρέσο. Στις 16.8.2022 τέθηκε σε ισχύ ο Νόμος “Inflation Reduction Act” (IRA), με τον οποίο εισήχθησαν και ορισμένες φορολογικές μεταρρυθμίσεις, όπως ελάχιστος εταιρικός φορολογικός συντελεστής ύψους 15% (κυρίως για μεγάλες πολυεθνικές με έδρα στις ΗΠΑ), πρόσθετος φόρος 1% στα εταιρικά προγράμματα επαναγοράς μετοχών (“stock buybacks”), και πρόβλεψη για ριζική αναδιάρθρωση της φορολογικής Αρχής των ΗΠΑ (IRS / Internal Revenue Service) με εκτιμώμενο κόστος περί τα \$ 80 δισ.

3. Φορολογία επιχειρήσεων

Οι βασικοί ομοσπονδιακοί φόροι που βαρύνουν εν γένει τις επιχειρήσεις στις ΗΠΑ είναι οι εξής: Income Tax, Estimated Taxes, Self-Employment Tax, Employment Taxes και Excise Tax.

Όσον αφορά τους πολιτειακούς φόρους, αυτοί καθορίζονται από τον τύπο της επιχείρησης. Επί παραδείγματι, οι επιχειρήσεις που έχουν τη νομική μορφή Corporation φορολογούνται ανεξάρτητα από τους ιδιοκτήτες, ενώ για μονοπρόσωπες εταιρείες χρησιμοποιείται η ίδια φορολογική δήλωση για τον ιδιοκτήτη και την εταιρεία.

Γενικώς, οι ιδιοκτήτες εταιρειών που διατηρούν υπαλληλικό προσωπικό υποχρεούνται να καταβάλουν πολιτειακούς φόρους για τους υπαλλήλους (state employment taxes), οι οποίοι διαφέρουν από Πολιτεία σε Πολιτεία και κυρίως αφορούν φόρους ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων (workers’ compensation insurance, unemployment insurance taxes και temporary disability insurance).

Ανάλογα με το είδος της εταιρείας (π.χ. Partnership, LLC, Corporation κ.ά.) επιβάλλονται διαφορετικά ποσοστά φόρων, ενώ σχετικές πληροφορίες, καταβολής φόρων αναλόγως νομικής μορφής, παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα <https://www.sba.gov/business-guide/manage-your-business/pay-taxes#section-header-3>.

Οι επιχειρήσεις που υπάγονται στην αμερικανική φορολογική νομοθεσία έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν ποια θα είναι η 12μηνη περίοδος υπολογισμού των φορολογικών τους υποχρεώσεων (fiscal tax year), ενώ επιτρέπεται η τροποποίηση της αρχικής επιλογής κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας IRS.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα φορολογική μεταρρύθμιση που ψηφίστηκε το 2017 μειώθηκε η φορολογία των επιχειρήσεων από 35% σε 21%, ρύθμιση η οποία εξακολουθεί να ισχύει. Ο εναλλακτικός ελάχιστος φόρος (Alternative Minimum Tax), που είχε καταργηθεί επί Κυβέρνησης Trump, επανήλθε με το Νόμο IRA (βλ. παραπάνω), για ορισμένες επιχειρήσεις, και προσδιορίστηκε σε 15%.

4. ΦΠΑ

Στις ΗΠΑ δεν επιβάλλεται ΦΠΑ σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Οι ΗΠΑ είναι από τις ελάχιστες χώρες που δεν διαθέτουν ομοσπονδιακό έμμεσο φόρο σε πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών.

Τέτοιου είδους φόροι υπάρχουν σε πολιτειακό ή/και τοπικό επίπεδο με μεγάλες γεωγραφικές διακυμάνσεις (sales taxes).

5. Ειδικότεροι φόροι

Πέραν των φόρων φυσικών και νομικών προσώπων υπάρχουν επιπλέον φόροι και τέλη που συλλέγει η Υπηρεσία Τελωνειακής και Συνοριακής Προστασίας των ΗΠΑ (U.S. Customs and Border Protection / CBP) για εισαγόμενα αγαθά. Η CBP συλλέγει ομοσπονδιακούς φόρους και τέλη εκ μέρους άλλων Ομοσπονδιακών Υπηρεσιών, βάσει του νόμου “Consolidated Omnibus Budget Reconciliation Act (COBRA)”. Η επιβολή ή μη πρόσθετων φόρων εξαρτάται από το είδος του εισαγόμενου αγαθού (π.χ. τα αλκοολούχα ποτά και τα προϊόντα καπνού υπόκεινται σε ομοσπονδιακούς έμμεσους φόρους / Federal Excise Tax). Η Φορολογική Υπηρεσία (IRS) καθορίζει το ύψος του φόρου και η CBP εισπράττει τον φόρο εκ μέρους της IRS.

Ξένοι υπήκοοι ή εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ υπόκεινται και στον φόρο Foreign Investment in Real Property Tax. Πρόκειται για φόρο μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας ανεξάρτητα από την φορολογική κατοικία του φορολογούμενου ή την παρουσία και την μόνιμη εγκατάστασή του στις ΗΠΑ.

6. Δασμοί

Η Υπηρεσία Τελωνείων και Συνοριακής Προστασίας ΗΠΑ (U.S. Customs and Border Protection / CBP) είναι η αρμόδια α/ αρχή για τη διαχείριση του Εναρμονισμένου Συστήματος Δασμών (US HTS, εθνικό δασμολόγιο ΗΠΑ), το οποίο είναι πλαίσιο αναφοράς ως προς την αντιστοίχιση προϊόντων με ποσοστό δασμού (βλ. <https://www.cbp.gov/trade/programs-administration/determining-duty-rates>). Κάθε προϊόν που εισάγεται στις ΗΠΑ υπάγεται σε δασμολογική κλάση σύμφωνα με το α/ Εναρμονισμένο Σύστημα Δασμών, στο οποίο περιγράφονται τα ποσοστά των δασμών ανά προϊόν: βλ. στις ιστοσελίδες <https://hts.usitc.gov/current> και https://www.usitc.gov/tariff_affairs/tariff_databases.htm (εύρεση δασμού ανά κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας).

Παράλληλα, σε εύχρηστη βάση δεδομένων Interactive Tariff and Trade DataWeb της αρμόδιας υπηρεσίας US International Trade Commission, στην ιστοσελίδα <https://dataweb.usitc.gov/>, παρέχονται αναλυτικές πληροφορίες για τους δασμούς εισαγωγής προϊόντων στις ΗΠΑ. Συμπληρώνοντας στο κατάλληλο πεδίο, [HTS Search](#), τον κωδικό HTS (Harmonized Tariff Schedule) (για μεγαλύτερη ακρίβεια), ή την περιγραφή του προϊόντος (όμως αποδίδονται περισσότερα αποτελέσματα), μπορεί κανείς να πληροφορηθεί:

- α) τον υπό διερεύνηση δασμό
- β) την αξία των εισαγωγών για την τελευταία τετραετία κατά προέλευση (χώρα εξαγωγής)
- γ) τις εισαγωγές κατά κατηγορία δασμολογικού προγράμματος
- δ) τις εισαγωγές κατά τελωνειακό σημείο εισόδου

Χρήσιμος σχετικός σύνδεσμος είναι και ο εξής: <https://www.cbp.gov/trade/programs-administration/determining-duty-rates> (Determining Duty Rates), όπου παρατίθεται πληροφορία περί της μεθοδολογίας υπολογισμού δασμών.

Διευκρινίζοντας ότι τη διεκπεραίωση των διαδικασιών εισαγωγής αναλαμβάνει ο εκάστοτε εδώ εισαγωγέας, για πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες εισαγωγής στις ΗΠΑ μπορεί κανείς να ανατρέξει στην ιστοσελίδα <https://www.cbp.gov/trade/basic-import-export> της Υπηρεσίας Τελωνείων ΗΠΑ.

Όσον αφορά διμερή δασμολογικά ζητήματα, μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ βλ. ενότητα Β.1.3., Περιορισμοί εισαγωγών, *Δασμολογικά Εμπόδια Πρόσβασης Προϊόντων*.

Παρεμφερώς, σε ευρύτερο ενωσιακό διμερές επίπεδο, μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ, υπενθυμίζεται το ζήτημα των πρόσθετων δασμών “Airbus Tariffs”, οι οποίοι βρίσκονται σε αναστολή. Απόρροια της Διάσκεψης Κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ το 2021 (15/6) ήταν και η συμφωνία 5ετούς αναστολής, από 11.7.2021, των εν λόγω πρόσθετων “δασμών (2 κατηγορίες δασμών ύψους 15% και 25%, συνολικού ύψους \$ 11,5 δις. για τα κ-μ ΕΕ) που είχαν επιβληθεί από 10/2019 σε κατάλογο προϊόντων ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης σειράς ελληνικών αγροδιατροφικών (συνολικού ύψους περίπου \$ 60 εκατ.). Οι δύο πλευρές έχουν έκτοτε δεσμευθεί σε σχετικό διάλογο προς επίλυση της διαφοράς “Airbus - Boeing” (σε επίπεδο ΠΟΕ, επιδοτήσεων στις αντίστοιχες βιομηχανίες πολιτικών αεροσκαφών), μέσω των διεργασιών της διμερούς συμφωνίας “Cooperative Framework For Large Civil Aircraft”, και της σχετικής Ομάδας Εργασίας “Large Civil Aircraft Working Group”.

Χώρες με προτιμησιακό δασμολογικό καθεστώς

Οι ΗΠΑ επιτρέπουν τις εισαγωγές προϊόντων άνευ δασμών από μια σειρά χωρών προκειμένου να ενισχύσουν την ανάπτυξη των οικονομιών τους, μέσω του προγράμματος Generalized System of Preferences (GSP), το οποίο βρίσκεται σε ισχύ από το 1974. Γενικές πληροφορίες για το εν λόγω πρόγραμμα είναι διαθέσιμες στις ιστοσελίδες:

- <https://ustr.gov/issue-areas/trade-development/preference-programs/generalized-system-preference-gsp>
- <https://ustr.gov/issue-areas/trade-development/preference-programs/generalized-system-preferences-gsp/gsp-use-%E2%80%93-coun>

7. Φορολογικοί οδηγοί

Οδηγός, της έγκριτης εταιρείας συμβούλων KPMG, επί φορολογικών θεμάτων για ξένους υπηκόους στις ΗΠΑ είναι ελεύθερα διαθέσιμος στην ιστοσελίδα:

<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2023/01/TIES-UnitedStates.pdf>

Γενικός οδηγός επί φορολογικών θεμάτων στις ΗΠΑ, της PWC (2020), “Doing business in the United States, A guide to the key tax issues” είναι ελεύθερα διαθέσιμος στην ιστοσελίδα:

<https://www.pwc.com/gx/en/tax/newsletters/tax-controversy-dispute-resolution/assets/pwc-doing-business-in-the-united-states.pdf>

Αναλυτική παρουσίαση του φορολογικού συστήματος των ΗΠΑ για επενδυτές παρουσιάζεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο (Chapter 4: Taxes) του οδηγού Investor Guide, βλ. <https://www.trade.gov/selectusa-investor-guide>, της αρμόδιας για την προσέλκυση επενδύσεων α/Υπηρεσίας Select USA (Υπουργείο Εμπορίου).

8. Φορολογικός "παράδεισος" για επιχειρήσεις: Πολιτεία Delaware

---

Η Πολιτεία Delaware δεν υποχρεώνει τους συναλλασσόμενους σε καταβολή του φόρου state corporate income tax, όταν δεν ασκείται εμπορική δραστηριότητα στην εν λόγω Πολιτεία. Όμως, επιβάλλεται φόρος franchise tax, ανεξαρτήτως συναλλαγών εντός ή εκτός των ορίων της Πολιτείας, ο οποίος για τις νέες εταιρείες ανέρχεται σε περίπου \$ 300 ετησίως. Ο φόρος Federal income tax υπολογίζεται ως ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων της εταιρείας.

Η Πολιτεία Delaware είναι πόλος έλξης για σύσταση νεοφυών εταιρειών στις ΗΠΑ. Η διαδικασία της σύστασης (incorporating) περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- ✓ Κατάθεση του εγγράφου Certificate of Formation στο Γραφείο Delaware Secretary of State. Στο έγγραφο αυτό ορίζεται, μεταξύ άλλων, ο αριθμός μετοχών που μπορεί να εκδώσει η εταιρεία.
- ✓ Εξεύρεση πράκτορα (registered agent), εκπροσώπου στο Delaware, δηλαδή συνεργασία με εταιρεία που παρέχει διεύθυνση έδρας.
- ✓ Σύνταξη καταστατικού και άλλων εγγράφων, bylaws, με οποία ρυθμίζονται εσωτερικές εταιρικές διαδικασίες (π.χ. ορισμός Διευθύνοντος Συμβούλου και λοιπών ρόλων, όπως CFO, CTO, COO, διαδικασίες σύγκλισης του Διοικητικού Συμβουλίου, προβλέψεις για την περίπτωση λύσης της εταιρείας κ.ά.).
- ✓ Ορισμός προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, μέσω του εγγράφου Action of Sole Incorporator, έως ότου πραγματοποιηθεί η πρώτη ετήσια συνάντηση των μετόχων.
- ✓ Έκδοση των μεριδίων stock certificates στους μετόχους (συνήθως ιδρυτές της startup).

Ειδικά για την περίπτωση των “νεοφυών” επιχειρήσεων (startups), η εταιρική σύσταση στην Πολιτεία Delaware θεωρείται ιδιαίτερα σκόπιμη για λόγους αναζήτησης χρηματοδότησης, δεδομένου ότι εταιρείες Venture Capital προτιμούν τις εταιρείες με έδρα σ’ αυτήν την Πολιτεία.

9. Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)

Στα περισσότερα λιμάνια και σημεία εισόδου εισαγόμενων προϊόντων λειτουργούν Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου (FTZ / Foreign Trade Zones), οποίες δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας ΗΠΑ CBP (Customs & Border Protection). Εντός των FTZ αυτών (ζωνών ελεύθερων συναλλαγών) τα εισαγόμενα προϊόντα δεν υπόκεινται σε δασμούς και φόρους, και μπορούν να υποστούν επεξεργασία προτού εισέλθουν επίσημα στην αγορά των ΗΠΑ. Επίσης, προϊόντα εγχώριας παραγωγής, προς εξαγωγή, μπορούν να μεταφερθούν σε FTZ για λόγους εξαγωγικών φορολογικών διευκολύνσεων. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα:

<https://www.cbp.gov/border-security/ports-entry/cargo-security/cargo-control/foreign-trade-zones/about>

10. Σύλλογοι και ενώσεις φοροτεχνικών και λογιστών στις ΗΠΑ

National Society of Accountants: www.nsacct.org

American Academy of Attorney – Certified Public Accountants: www.attorney-cpa.com

American Institute of Certified Public Accountants: www.aicpa.org

National Association of Enrolled Agents: www.naea.org

National Association of Tax Professionals: www.natptax.com

National Society of Tax Professionals: www.nstp.org

11. Πηγές ενημέρωσης επί φορολογικών/δασμολογικών θεμάτων στις ΗΠΑ

US Department of Treasury – www.treasury.gov

IRA / Internal Revenue Service – www.irs.gov

US Trade Representative - www.ustr.gov

US International Trade Commission - www.usitc.gov

US Customs and Border Protection - www.cbp.gov

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI) έχουν εξέχουσα σημασία στην εθνική οικονομία, από ίδρυσης των ΗΠΑ, και ο ρόλος των επενδυτών θεωρείται κρίσιμος για τη διασφάλιση οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας. Η χώρα κατατάσσεται διαχρονικά μεταξύ των κορυφαίων αγορών παγκοσμίως, ως προς τον βαθμό ανταγωνιστικότητας και την ευκολία ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, διαθέτοντας ελκυστικό συνδυασμό παραγόντων προσέλκυσης μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων, όπως μέγεθος αγοράς, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον και πρόσβαση σε χρηματοοικονομικούς πόρους (μέσω ευρέως φάσματος πηγών χρηματοδότησης για επιχειρηματική επέκταση), ενώ η επιτυχία στην αγορά ΗΠΑ μπορεί να οδηγήσει σε επιτυχία και αναγνώριση διεθνώς.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στηρίζεται από αναπτυξιακούς οργανισμούς, σε ομοσπονδιακό και πολιτειακό επίπεδο, ενώ το κανονιστικό πλαίσιο παρέχει προβλεψιμότητα και λειτουργική ελευθερία. Οι ξένες και εγχώριες επιχειρήσεις αντιμετωπίζονται εξίσου, ενώπιον του νόμου, και η αντιμετώπιση των ξένων επενδυτών είναι αμερόληπτη, σε όλους σχεδόν τους τομείς, βάσει ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση παρέχει σειρά υπηρεσιών και προγραμμάτων για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ, ενώ οι πολιτειακές, περιφερειακές και τοπικές Αρχές αποτελούν πολύτιμη πηγή ειδικής βοήθειας στήριξης επιχειρήσεων για ανάπτυξη νέων ή επέκταση υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

SelectUSA. Ο οργανισμός SelectUSA (<https://www.selectusa.gov>) είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, υπαγόμενος στο Υπουργείο Εμπορίου, και λειτουργεί σε συνεργασία με άλλες ομοσπονδιακές υπηρεσίες με στόχο τη διαμόρφωση εθνικού επενδυτικού περιβάλλοντος ανάπτυξης και επέκτασης επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζεται με τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για αντιμετώπιση σειράς ζητημάτων, σε ομοσπονδιακό επίπεδο, που προκύπτουν αναφορικά με κανονισμούς, προγράμματα ή δραστηριότητες ως προς υφιστάμενες ή μελλοντικές επενδύσεις. Μέσω της συνεργασίας με τον φορέα SelectUSA, οι επενδυτές αναπτύσσουν καλύτερη κατανόηση των τρόπων επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στο ρυθμιστικό περιβάλλον των ΗΠΑ, καθώς ειδικοί σύμβουλοι επενδύσεων καθοδηγούν τις επιχειρήσεις κατά την πλοήγηση τους σε ένα αρχικά άγνωστο σύστημα, παρέχοντας γενική και ειδική πληροφόρηση σε ευρεία θεματολογία (εθνική οικονομία, οικονομικοί τομείς ειδικότερου ενδιαφέροντος, τάσεις στην αγορά, εργατικό δυναμικό, εφοδιαστικές αλυσίδες, διαθέσιμες ομοσπονδιακές ή πολιτειακές πηγές χρηματοδότησης κλπ.). Πρωτίστως, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές μπορούν να ανατρέχουν για γενική και ειδική πληροφόρηση στον επενδυτικό Οδηγό [SelectUSA Investor Guide \(trade.gov\)](#).

Ομοσπονδιακή Διυπουργική Ομάδα Εργασίας για τις Επενδύσεις (FIIWG / Federal Interagency Investment Working Group). Η Ομάδα Εργασίας FIIWG δημιουργήθηκε το 2011 και διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, μέσω συντονισμού των δραστηριοτήτων όλων των εθνικών φορέων υποστήριξης επενδύσεων, για καλύτερη αξιοποίηση των πόρων επενδυτικής στήριξης που μπορεί να προσφέρει έκαστος

φορέας, καθώς και για συνεχή βελτίωση των ομοσπονδιακών επενδυτικών προγραμμάτων. Ο φορέας SelectUSA ασκεί την Προεδρία της ΟΕ FIIWG (βλ. μέλη <https://www.selectusa.gov/iiwg>), για συνεργασία των συναρμόδιων ομοσπονδιακών υπηρεσιών στην αντιμετώπιση επενδυτικών ζητημάτων, παρέχοντας επίσης υπηρεσίες διαμεσολαβητή (ombudsman).

Ομοσπονδιακά προγράμματα στήριξης επενδύσεων (οδηγός “Economic Development Incentives”). Για πληροφόρηση σχετικά με ομοσπονδιακά προγράμματα στήριξης επενδύσεων και ειδικά κίνητρα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στον οδηγό [“Economic Development Incentives”](#), όπου παρατίθεται σωρεία αναλυτικών στοιχείων για σχετικά προγράμματα κυβερνητικών υπηρεσιών επιχειρηματικής υποστήριξης.

Πολιτειακοί Οργανισμοί Οικονομικής Ανάπτυξης - EDOs / Economic Development Organizations. Για πληροφόρηση επί του ρυθμιστικού περιβάλλοντος και διασύνδεση με τις αρμόδιες Αρχές σε πολιτειακό / περιφερειακό επίπεδο, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στις πηγές ειδικής ενημέρωσης που διατίθενται μέσω των πολιτειακών και περιφερειακών ειδικών οργανισμών οικονομικής ανάπτυξης. Ο ειδικός εθνικός συντονιστικός φορέας SelectUSA παρέχει άμεσες παραπομπές στους περιφερειακούς Οργανισμούς Οικονομικής Ανάπτυξης (EDOs), στους βασικούς δηλαδή τοπικούς εταίρους κάθε επενδυτή, βλ. σχετικά “State-Designated Investment Officials Directory” <https://www.trade.gov/selectusa-find-economic-developers>. Οι εκπρόσωποι / σύμβουλοι των οργανισμών EDOs παρέχουν καθοδήγηση, ενημέρωση για ειδικά επενδυτικά κίνητρα και σειρά συναφών υπηρεσιών υποστήριξης σε τοπικό επίπεδο.

Επενδυτικά Κίνητρα ανά Πολιτεία (βάση δεδομένων SBID). Για ειδική πληροφόρηση περί επενδυτικών κινήτρων σε πολιτειακό / περιφερειακό επίπεδο, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέχουν στη βάση δεδομένων SBID / “State Business Incentives Database”, βλ. <http://selectusa.stateincentives.org/?referrer=selectusa>, η οποία λειτουργεί υπό την εποπτεία του C2ER / Council for Community and Economic Research.

E. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

Επισημαίνεται ότι η επέκταση του προστατευτισμού στις ΗΠΑ επέφερε σημαντικές αλλαγές στο σύστημα ομοσπονδιακών προμηθειών. Συναφώς, σύμφωνα με τον Νόμο “Buy American” (του 1994, αλλά βλ.²⁶) απαιτείται οι Ομοσπονδιακές Υπηρεσίες να προμηθεύονται εγχώρια υλικά και προϊόντα, εφόσον πληρούνται δύο προϋποθέσεις: 1) η σχετική προμήθεια πρέπει να προορίζεται για δημόσια χρήση εντός της επικράτειας ΗΠΑ, και 2) τα προς προμήθεια είδη, ή η πρώτη ύλη από την οποία αυτά παράγονται, πρέπει να διατίθενται στην επικράτεια ΗΠΑ σε επαρκείς ποσότητες ικανοποιητικής ποιότητας. Πάντως, οι διατάξεις “Buy American” είναι δυνατόν να παρακαμφθούν σε περίπτωση που ο εκάστοτε επικεφαλής μιας ομοσπονδιακής Υπηρεσίας προμηθειών κρίνει ότι η εφαρμογή των διατάξεων αυτών δεν συνάδει με το δημόσιο συμφέρον, όπως π.χ. όταν το κόστος απόκτησης του εγχώριου προϊόντος είναι δυσανάλογο του σχετικού οφέλους.

---

²⁶ Σε ευρύτερο πλαίσιο, και λαμβανομένων υπόψη ορισμένων παρεμφερών συμπληρωματικών νομοθετημάτων – προγενέστερων ή και πιο πρόσφατων, όπως π.χ. του Νόμου BABA / “Build America, Buy America Act”, στο πλαίσιο του έτερου Νόμου IJA / Infrastructure & Investment Jobs Act, του 2021 -- μπορεί να αναφερθεί νομοθετικό πλέγμα “Buy American” / “Buy America”.

Ωστόσο, πολύ σημαντικότερα, επισημαίνεται επίσης ότι οι συμβάσεις δημόσιων προμηθειών που συνάπτονται μεταξύ επιχειρήσεων-προμηθευτών και πολιτειακών/τοπικών αρχών, στο πλαίσιο περιφερειακών διαγωνισμών (όχι ομοσπονδιακών), γενικώς δεν υπόκεινται στους σχετικούς περιορισμούς του πλαισίου εφαρμογής του Νόμου “Buy American”. Εξαιρέση από τη γενική αυτή διαφοροποίηση “federal money ≠ state money” (άνευ σχετικών ομοσπονδιακών περιορισμών) μπορεί να είναι η χρήση, σε συγκεκριμένο πολιτειακό/τοπικό διαγωνισμό, συμπληρωματικής ομοσπονδιακής χρηματοδότησης οπότε, σε αυτήν την περίπτωση, ενδέχεται να υπάρχουν εφαρμοστικές διατάξεις (στην πρόσκληση RFP, ή στα σχετικά έγγραφα) οι οποίες επιβάλλουν ρητά την εφαρμογή των διατάξεων “Buy American”.

1. Ομοσπονδιακό επίπεδο.

Σε διεθνές επίπεδο, οι ΗΠΑ, όπως και η Ελλάδα, είναι συμβαλλόμενο μέρος της πλειομερούς ΣΔΣ / Συμφωνίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Agreement on Government Procurement / GPA) του ΠΟΕ, για διασφάλιση θεσμικής διαφάνειας και λειτουργικότητας των αγορών δημοσίων προμηθειών.

Εντοπίζονται πολλαπλές πηγές αναζήτησης πληροφοριών και διαγωνισμών δημοσίων προμηθειών, όπως ειδικές βάσεις δεδομένων τις οποίες χρησιμοποιούν κυβερνητικές υπηρεσίες και ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για προγραμματισμό σύναψης συμβάσεων και εκτέλεση δαπανών δημοσίων προμηθειών. Ως βασικότερες τέτοιες πηγές αναφέρουμε τις ακόλουθες:

Δυναμική Αναζήτηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (DSBS). Μέσω της εν λόγω βάσης δεδομένων [SBA - Dynamic Small Business Search](#), του αρμόδιου φορέα SBA / Small Business Administration, κρατικοί φορείς, οι οποίοι προγραμματίζουν διαγωνισμούς δημοσίων προμηθειών, μπορούν να αναζητούν πληροφορίες ΜΜΕπιχ. που ενδιαφέρονται για αναδοχή σύμβασης, ενώ η υπηρεσία DSBS μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για αναζήτηση άλλων ΜΜΕπιχ. προς διαμόρφωση συνεργειών για συνεταιριστική συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Για αξιοποίηση της βάσης δεδομένων DSBS απαιτείται εγγραφή της ενδιαφερόμενης επιχείρησης στο Σύστημα [SAM.gov | Home](#) (System for Award Management) από το οποίο τροφοδοτείται η υπηρεσία DSBS, και γι' αυτό είναι σκόπιμη η καταχώριση πλήρους και περιεκτικού εταιρικού προφίλ στο σύστημα SAM.

Ομοσπονδιακές Επιχειρηματικές Ευκαιρίες (FBO). Για αναζήτηση διαγωνισμών προμηθειών κυβερνητικών υπηρεσιών σε ομοσπονδιακό επίπεδο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διερευνούν τις πληροφορίες που παρατίθενται στον παραπάνω ιστότοπο SAM, βλ. στην ενότητα “Contract Opportunities” (<https://sam.gov/content/opportunities>). Μετά την εγγραφή στο σύστημα SAM είναι επίσης δυνατή η σχετική διερεύνηση στη βάση δεδομένων FBO / Federal Business Opportunities, της ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Census, βλ. <https://www.census.gov/about/business-opportunities/resources/fbo.html>.

Αρχή Γενικών Υπηρεσιών (GSA). Η πώληση αγαθών / υπηρεσιών στην Κυβέρνηση ΗΠΑ είναι δυνατή μέσω σύναψης σύμβασης με την αμερικανική Αρχή GSA / General Services Administration, [Home | GSA](#), η οποία λειτουργεί ως φορέας διασύνδεσης αγοραστών δημόσιου τομέα και εργολάβων ιδιωτικού τομέα. Η εξασφάλιση μιας σύμβασης συναλλαγών (αγορών ή/και πωλήσεων) με την GSA συνιστά "είσοδο στο Πρόγραμμα GSA", δηλαδή έγκριση συνεργασίας με κυβερνητικές υπηρεσίες. Οι ενδιαφερόμενοι για συμμετοχή στο Πρόγραμμα GSA μπορούν να

ζητήσουν, έναντι αντιτίμου, τη σύνταξη έκθεσης "Past Performance Evaluation" βάσει της οποίας αξιολογείται το εταιρικό δυναμικό της ενδιαφερόμενης εταιρείας, έναντι άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου (απαιτείται εγγραφή στο σύστημα και υποβολή στοιχείων επικοινωνίας).

Ευκαιρίες Υπεργολαβίας (SubNet). Η βάση δεδομένων SubNet / Subcontracting Network https://subnet.sba.gov/client/dsp_Landing.cfm, του φορέα SBA / Small Business Administration, βλ και <https://catalog.data.gov/dataset/subcontracting-network-subnet-system>, προσφέρεται για αναζήτηση ευκαιριών υπεργολαβίας οι οποίες δημοσιοποιούνται (αναρτώνται στη βάση) από μεγάλους εργολάβους που αναζητούν ΜΜΕπιχ. για παραχώρηση υπεργολαβιών. Παράλληλα:

- ✓ Ο φορέας SBA διατηρεί βάση δεδομένων των κύριων εργολάβων της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, οι οποίοι έχουν ανακοινώσει πρόθεση χρήσης υπεργολαβιών, βλ. "Directory of federal government prime contractors with subcontracting plans", βλ. [Directory of federal government prime contractors with subcontracting plans | U.S. Small Business Administration \(sba.gov\)](#). Αρωγός στην προσπάθεια συμπερίληψης ΜΜΕπιχ. στο σύστημα ομοσπονδιακών προμηθειών, ο εν λόγω φορέας έχει εκπονήσει το σχετικό πρόγραμμα [8\(a\) Business Development program | U.S. Small Business Administration \(sba.gov\)](#), το οποίο παρέχει 9ετή στήριξη σε εταιρείες που ανήκουν/ελέγχονται από κοινωνικά και οικονομικά μειονεκτούντα άτομα.
- ✓ Η προαναφερθείσα Αρχή GSA επίσης διατηρεί ελεύθερα προσβάσιμο κατάλογο υπεργολαβιών "Subcontracting Directory", βλ. [Subcontracting and Other Partnerships | GSA](#), μέσω του οποίου ΜΜΕπιχ. μπορούν να αναζητούν ευκαιρίες υπεργολαβίας από αναδόχους εργολάβους, δεδομένου ότι ο κατάλογος απαριθμεί μεγάλους εργολάβους οι οποίοι υποχρεούνται να καθορίσουν σχέδια και στόχους παραχώρησης υπεργολαβιών σε ΜΜΕπιχ.
- ✓ Το Υπουργείο Άμυνας ΗΠΑ (DoD) διατηρεί παρόμοιο κατάλογο κύριων εργολάβων "Prime Contractor Directory", ο οποίος μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί από ΜΜΕπιχ. για αναζήτηση ευκαιριών υπεργολαβιών, βλ. <https://business.defense.gov/Acquisition/Subcontracting/>.

Ομοσπονδιακό Σύστημα Προμηθειών. Η βάση δεδομένων "[Federal Procurement Data System - Next Generation](#)", [Federal Procurement Data System - Next Generation \(fpds.gov\)](#), είναι αποθετήριο όλων των προγραμματιζόμενων ομοσπονδιακών συμβάσεων άνω των \$ 25.000. Σε αυτό το σύστημα παρέχεται πληροφόρηση για φορείς και συμβάσεις τους με αναδόχους, πεδία / αντικείμενα συναλλαγών των φορέων, ή αναδόχους συμβάσεων.

Δημόσιες επενδύσεις (USASpending). Στην εν λόγω βάση δεδομένων, βλ. <https://www.usaspending.gov/>, τηρούνται στοιχεία κρατικών δαπανών από κατακυρωμένες συμβάσεις. Το σύστημα προσφέρεται για ενημέρωση σχετικά με τις ισχύουσες τάσεις δημόσιων προμηθειών των κυβερνητικών υπηρεσιών, αλλά και με τις αναδυόμενες ευκαιρίες.

Γραφεία Υποστήριξης ΜΜΕπιχ. Πολλές ομοσπονδιακές υπηρεσίες διαθέτουν τα σχετικά Γραφεία υποστήριξης "Office of Small and Disadvantaged Business Use (OSDBU)" ή "Office of Small Business Programs (OSBP)", τα οποία λειτουργούν για εντοπισμό δυνατοτήτων συμβάσεων ειδικά για ΜΜΕπιχ. Λαμβανομένου υπόψη ότι οι δημόσιοι φορείς δημοσιεύουν σχετική "πρόβλεψη προμηθειών" (procurement forecast), σε οποία περιλαμβάνονται ευκαιρίες σύναψης

συμβάσεων με ΜΜΕπιχ., οι ενδιαφερόμενοι -- αφού κάνουν χρήση των διατιθέμενων συστημάτων πληροφόρησης, όπως των προαναφερθέντων “[Federal Procurement Data System - Next Generation](#)” και “USASpending” για εντοπισμό συγκεκριμένων ευκαιριών -- μπορούν να επικοινωνήσουν με το Γραφείο στήριξης ΜΜΕπιχ. ενός συγκεκριμένου δημόσιου φορέα για σχετική δικτύωση και υποστήριξη.

2. Περιφερειακό επίπεδο (πολιτειακό/τοπικό).

Σε πολιτειακό/τοπικό επίπεδο η αγορά δημόσιων προμηθειών των ΗΠΑ απαρτίζεται, κυρίως, από τις 50 πολιτειακές αγορές, οι οποίες όμως λειτουργούν κάπως διαφορετικά μεταξύ τους. Κατά τη σχετική διερεύνηση γίνεται γρήγορα αντιληπτό ότι κάθε Πολιτεία διαφέρει, σε ορισμένο βαθμό, όχι μόνο ως προς τη διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμών και υποβολής/λήψης προσφορών αλλά και ως προς τη διαδικασία εκτέλεσης των αντίστοιχων δημόσιων δαπανών – άλλως, το μοτίβο αγοράς προμηθειών (προϊόντων/υπηρεσιών) μπορεί να είναι διαφορετικό π.χ. στην Πολιτεία California από ό,τι στη Florida.

Περίπου 450.000 διαγωνισμοί δημόσιων προμηθειών προκηρύσσονται ετησίως στις ΗΠΑ από τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Πολιτειών και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο φορέας NASPO (National Association of State Procurement Officials) λειτουργεί τον επίσημο ιστότοπο [National Association of State Procurement Officials - NASPO](#), μέσω του οποίου παρέχεται πληθώρα πληροφοριών για εις βάθος κατανόηση των επιμέρους θεμάτων σχετικά με τις αγορές δημόσιων προμηθειών στις Πολιτείες των ΗΠΑ. Στον ιστότοπο αυτό επισημαίνονται:

✓ Στην ιστοσελίδα “Select a State” ([States - NASPO](#)) του NASPO εμφανίζεται και λειτουργεί γεωπύλη (χάρτης των ΗΠΑ) απ’ όπου, κατόπιν επιλογής μιας συγκεκριμένης Πολιτείας, ο κάθε ενδιαφερόμενος μεταφέρεται (μέσω του σχετικού υπερσυνδέσμου) στο προφίλ της εκάστοτε επιλεγθείσας πολιτειακής αγοράς δημόσιων προμηθειών. Ειδικότερα, εντοπίζεται άμεσα, για κάθε Πολιτεία, ο υπεύθυνος (γενικώς CPO / Chief Procurement Officer) της αντίστοιχης πολιτειακής Υπηρεσίας ⁽²⁷⁾, με πλήρη στοιχεία επικοινωνίας (συνήθως εμφανίζονται και στοιχεία συνεργατών του κυρίως υπεύθυνου).

Επισημαίνεται, στο προφίλ κάθε Πολιτείας παρατίθεται ενότητα “How to do business with the State” όπου παρατίθενται βασικά στοιχεία της αντίστοιχης πολιτειακής αγοράς δημόσιων προμηθειών, όπως (ενδεικτικά) ο σχετικός ιστότοπος πληροφόρησης για την αγορά δημόσιων προμηθειών της Πολιτείας (π.χ. αναφέρεται ως “Vendor Guide or Registration Website”), ή/και επιμέρους σχετικά προγράμματα (βλ. “Procurement Programs”).

✓ Το αποθετήριο RSP / Repository of State Practices είναι βάση δεδομένων για κανονισμούς και πολιτικές των πολιτειακών Υπηρεσιών σχετικά με τις συναφείς διαδικασίες αγοράς δημόσιων προμηθειών. Η σχετική πρόσβαση σε πολιτικές και κανονισμούς δημόσιων προμηθειών, μέσω του αποθετηρίου RSP, είναι δυνατή με αναζήτηση είτε βάσει Πολιτείας (Browse by State, γεωπύλη μέσω χάρτη) είτε βάσει θεματικής (Browse by Category).

Όσον αφορά στην αναζήτηση βάσει Πολιτείας (Browse by State) για πολιτειακές πρακτικές

---

²⁷ Η ονοματολογία σχετικά με τον τίτλο του αρμόδιου ή την ονομασία του Γραφείου ποικίλει, λόγω διαφορετικής οργάνωσης των υπηρεσιών αυτών μεταξύ των Πολιτειών ΗΠΑ.

στους διαγωνισμούς δημόσιων προμηθειών, επισημαίνεται ότι: α) παρατίθεται πάντα ο σχετικός ιστότοπος πληροφόρησης “Procurement Website”, όπου παρέχεται πλήρης πληροφόρηση για το καθεστώς υλοποίησης των διαγωνισμών δημόσιων προμηθειών της κάθε Πολιτείας, καθώς και β) πρόσβαση στη βάση δεδομένων των εν εξελίξει, ανοικτών, διαγωνισμών (βλ. συνήθως αναφέρεται ως “eProcurement Portal”).

- ✓ Η λειτουργία “ValuePoint” (NVP) είναι ο βραχίονας συνεταιριστικών προμηθειών (“cooperative purchasing/procurement”) του φορέα NASPO -- άλλως, το NVP είναι ένα συνεταιριστικό πρόγραμμα αγορών (προμηθειών) που διευκολύνει τις δια-πολιτειακές διαδικασίες ανακοίνωσης προσκλήσεων, και τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων προμηθειών, χρησιμοποιώντας το μοντέλο της επισπεύδουσας Πολιτείας (lead-State model).

Στον ειδικό σχετικό ιστότοπο [Home - NASPO ValuePoint](#) αναφέρονται 7 γενικές κατηγορίες χαρτοφυλακίου συνεταιριστικών αγορών NVP, ενώ, ειδικότερα, σε αυτές περιλαμβάνονται συνολικά 62 επιμέρους κατηγορίες συνεταιριστικών προμηθειών (που αντιστοιχούν σε άνω των 400 διαφορετικών τύπων συμβάσεων).

Δεδομένου ότι στον ιστότοπο “ValuePoint” αναρτώνται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις συνεταιριστικές προμήθειες, συνιστάται βεβαίως η εξέταση όλων των χαρτοφυλακίων για αναζήτηση των διαγωνισμών ειδικότερου ενδιαφέροντος των δυνητικών προμηθευτών.

- ✓ Η Ακαδημία Προμηθευτών (Supplier Academy) του NASPO, βλ. [Procurement U \(myabsorb.com\)](#), διατίθεται, σε ενδιαφερόμενους δυνητικούς προμηθευτές, ως [ΔΩΡΕΑΝ](#) πλατφόρμα απόκτησης γνώσεων για τις διαδικασίες δημόσιων προμηθειών στις Πολιτείες ΗΠΑ (περί συμμετοχής σε διαγωνισμούς, υποβολής προσφορών, στρατηγικής πωλήσεων κλπ.). Παρέχεται σειρά σχετικών μαθημάτων (courses, κατόπιν εγγραφής) τόσο για γενική κατανόηση της αγοράς πολιτειακών δημόσιων προμηθειών, όσο και ειδικά ως προς τις διαφορές μεταξύ Πολιτειών.
- ✓ Η Εργαλειοθήκη Διαγωνισμών Δημόσιων Προμηθειών (Procurement Toolbox) είναι ιδιαίτερα σημαντικό, επιπλέον διαθέσιμο εκπαιδευτικό πόρο, βλ. [NASPO Procurement Toolbox](#), μέσω του οποίου παρέχεται αναλυτική πληροφόρηση για θεμελιώδη ζητήματα της διαδικασίας δημόσιων προμηθειών και συμβάσεων, με παραπομπές σε πρόσθετους πόρους του NASPO για πληρέστερη κατανόηση (μεταξύ άλλων, βλ. “Introduction to Procurement”, “Market Research”, “Solicitation Methods”, “Contract Evaluation and Award”, ή “The Value of Negotiations”).
- ✓ Ο Οδηγός “State and Local Government Procurement Guide” του NASPO, τρίτη έκδοση του 2019, βλ. [NASPO publishes third edition of “State and Local Government Procurement: A Practical Guide” - NASPO](#), είναι πολύτιμη πηγή αναλυτικής πληροφόρησης για επαγγελματίες (όπως και δυνητικούς προμηθευτές/suppliers), και άλλους ενδιαφερόμενους που ασχολούνται με θέματα δημόσιων προμηθειών, και προτείνεται ως αναλυτικό *πρακτικό* εργαλείο γνώσεων. Κάθε κεφάλαιο του Οδηγού περιλαμβάνει περιεκτικό κατάλογο προτεινόμενων βέλτιστων πρακτικών, καθώς και αναφορές σε συναφή ζητήματα άλλων ενοτήτων/κεφαλαίων (cross-referencing), αναδεικνύοντας τους συσχετισμούς μεταξύ όλων των θεμάτων που εξετάζονται.

Τρόφιμα

---

1. Αμερικανική αγορά και ελληνικά τρόφιμα

Η αμερικανική αγορά παρουσιάζει συγκεκριμένα δομολειτουργικά χαρακτηριστικά, που περιορίζουν σημαντικά την τοποθέτηση ελληνικών τροφίμων (και ποτών) σε αυτήν. Συγκεκριμένα:

1. Το μεγάλο μέγεθος της αμερικανικής αγοράς, γεωγραφικά και πληθυσμιακά, συνεπάγεται την ύπαρξη μεγάλων αλυσίδων λιανικής πώλησης, αυξημένο κόστος μεταφοράς και μεγάλες ποσότητες παραγόμενων/εισαγόμενων προϊόντων χαμηλού κόστους.

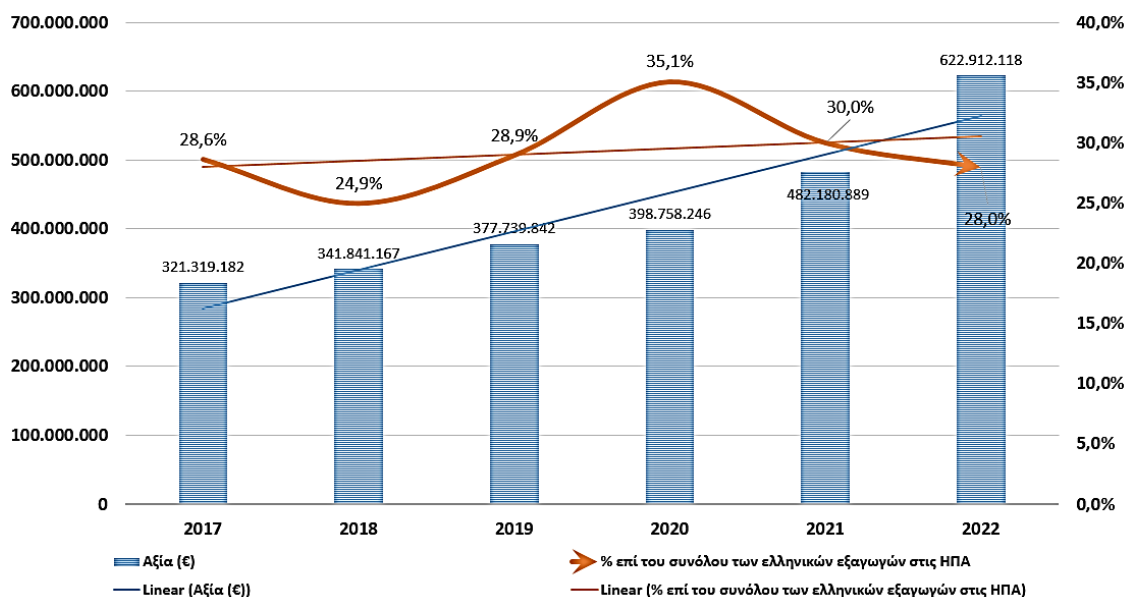
Οι μικρές ποσότητες και το υψηλό κόστος παραγωγής της πλειονότητας των ελληνικών επιχειρήσεων διατροφής “εξαναγκάζει” τα ελληνικά τρόφιμα να περιορίζονται στη λεγόμενη “εθνική αγορά”, καθώς αδυνατούν να τοποθετηθούν στις μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών που απευθύνονται στο ευρύ καταναλωτικό κοινό.

2. Η λειτουργία της αμερικανικής αγοράς τροφίμων χαρακτηρίζεται από αλληπάλληλα επίπεδα διαμεσολάβησης στη διαδρομή του προϊόντος από την παραγωγή/εισαγωγή μέχρι την τελική κατανάλωση (“ράφι”). Οι κυριότεροι εμπλεκόμενοι είναι ο εισαγωγέας (“importer”), ο διαμεσολαβητής τροφίμων (“food broker”) και ο υπεύθυνος αγορών (“buyer”) του αγοραστή. Ο εισαγωγέας, όπως και ο διαμεσολαβητής προβάλλουν, προωθούν και διαπραγματεύονται την πώληση των προϊόντων, που εισάγουν/εκπροσωπούν, με τον υπεύθυνο αγορών του αγοραστή (αλυσίδες υπεραγορών, δίκτυα διανομής κ.α.), ο οποίος είναι διαφορετικός ανά κατηγορία τροφίμων (φρούτα, συσκευασμένα αγροτικά προϊόντα, κατεψυγμένα κλπ.).

Το μικρό μέγεθος της πλειονότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, και ως συνέπεια η περιορισμένη δυνατότητα χρηματοδότησης μεσομακροπρόθεσμων δράσεων προβολής και προώθησης των προϊόντων τους, καθιστά δυσχερή την προσέγγιση αξιόλογων αμερικανικών εισαγωγικών εταιρειών και εταιρειών διαμεσολάβησης, περιορίζοντας ακόμα περισσότερο την επέκταση των ελληνικών τροφίμων στην κύρια αμερικανική αγορά.

3. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού κοινοτήτων μεσογειακής καταγωγής (Ισπανοί, Ιταλοί, Τούρκοι, Άραβες) και αντίστοιχων ομοειδών διατροφικών προϊόντων, η μη αναγνώριση των ενδείξεων ΠΟΠ/ΠΓΕ στις ΗΠΑ, όπως και η σημαντικά χαμηλότερη τιμή πολλών ομοειδών προϊόντων (κρασί, μέλι, φέτα κ.ά.), περιορίζουν ακόμα περισσότερο το μερίδιο αγοράς των ελληνικών τροφίμων και ποτών.

Ωστόσο, παρά τις αντιξοότητες και προκλήσεις της αμερικανικής αγοράς, οι ελληνικές εξαγωγές τροφίμων και ποτών (κυρίως οίνου) παρουσιάζουν, διαχρονικά, σταθερά αυξητική τάση (διάγραμμα).

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης.

Αυτή η αυξητική τάση των ελληνικών εξαγωγών τροφίμων στις ΗΠΑ μπορεί να αποδοθεί στους εξής παράγοντες:

- Στην υψηλή ποιότητα των ελληνικών διατροφικών προϊόντων.
- Στην καλή φήμη των ελληνικών τροφίμων στο καταναλωτικό κοινό των ΗΠΑ.
- Στον μεγάλο αριθμό ομογενειακών επιχειρήσεων στον κλάδο εστίασης και διακίνησης ελληνικών και γενικά μεσογειακών προϊόντων διατροφής.
- Στην ταύτιση της “μεσογειακής διατροφής” με την υγιεινή διατροφή, τάση η οποία είναι εντονότερη και ενισχύεται συνεχώς στις πολιτείες της Β. Ανατολικής Ακτής (Νέα Υόρκη, Μασαχουσέτη και Νέα Αγγλία συνολικά), στις οποίες κατοικούν πληθυσμοί υψηλού μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου.

2. Στρατηγική και τακτική τοποθέτησης ελληνικών τροφίμων

Για τους παραπάνω λόγους, η στρατηγική για την είσοδο και τοποθέτηση των ελληνικών διατροφικών προϊόντων στην ευρύτερη αμερικανική αγορά πρέπει να χαρακτηρίζεται από “επιμονή” και “συνέπεια”.

“Επιμονή”, εξαιτίας του μεγάλου ανταγωνισμού από εγχώριες εταιρείες και αλλοδαπές επιχειρήσεις, καθώς η απόσπαση ακόμα και ενός μικρού μεριδίου ενός και μόνο προϊόντος μπορεί να αποτελέσει ειδοποιό διαφορά για το σύνολο των σχετικών εξαγωγών.

“Συνέπεια” στο χρόνο παράδοσης, στην τιμή και στην ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων, με δεδομένη την πολιτική των μεγάλων αλυσίδων τροφίμων για απόλυτο προσδιορισμό του χρόνου παράδοσης, των απαιτούμενων ποσοτήτων και των προδιαγραφών ποιότητας. Οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτά τα προαπαιτούμενα επιφέρει ρήτρες σε βάρος του εξαγωγέα και πιθανότατα οριστικό αποκλεισμό του από το πελατολόγιο της εταιρείας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, κρίνονται ως επιβεβλημένες δράσεις προβολής και προώθησης, που στοχεύουν:

- Στη συνεχή, επίμονη και επαναλαμβανόμενη προσέγγιση επαγγελματιών του κλάδου τροφίμων και ποτών στις Η.Π.Α., δηλαδή εισαγωγέων, διανομέων, “food brokers”, εκπροσώπων εστιατορίων, “food bloggers”, “buyers” μεγάλων αλυσίδων “Super Markets”.
- Στην προβολή, στο καταναλωτικό κοινό, των ποιοτικών χαρακτηριστικών των ελληνικών διατροφικών προϊόντων με σκοπό την “επιμόρφωση” του και τελικά την επιλογή τους έναντι ευρύτερα γνωστών, εδραιωμένων και ενδεχόμενα φθηνότερων ανταγωνιστικών προϊόντων.

Οι παραπάνω δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν γευσιγνωσίες, δειγματισμούς σε μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών, διαφημίσεις στον εξειδικευμένο τύπο, “open house events” ελληνικής (όχι γενικώς μεσογειακής) κουζίνας, “στήσιμο ραφιών” σε επιλεγμένα καταστήματα μεγάλων διατροφικών αλυσίδων κατά το πρότυπο αντίστοιχων ιταλικών και γαλλικών δράσεων κ.ά.

Ωστόσο, αυτές οι δράσεις μπορούν να αναληφθούν μόνο από ένα μικρό αριθμό μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων, εξαιτίας του υψηλού κόστους και της μεγάλης χρονικής διάρκειάς τους (5-10 έτη) για να επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Γι’ αυτό, θεωρούμε ότι πρέπει να διερευνηθεί η αξιοποίηση κονδυλίων προβολής και προώθησης διατροφικών προϊόντων που παρέχονται από ευρωπαϊκούς (κοινοτικούς) πόρους/ταμεία, τα οποία μπορεί να χρηματοδοτούν σχετικές συμφωνίες συνεργασίας με αμερικανικές εταιρείες δημοσίων σχέσεων (marketing), που εξειδικεύονται στο εν λόγω αντικείμενο, σύμφωνα με αντίστοιχη πρακτική άλλων χωρών, όπως η Ιταλία και η Ισπανία.

Κρίνοντας από την, μέχρι σήμερα, επιτυχημένη πορεία ελληνικών προϊόντων στην αμερικανική αγορά, προκύπτει ότι ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος για την τοποθέτηση ενός επώνυμου (“branded”) ελληνικού προϊόντος στο ράφι, είναι η συνεργασία με μία επιτόπια αμερικανική εταιρεία, η οποία ως αποκλειστικός αντιπρόσωπος θα επιδιώκει συστηματικά και επίμονα την προβολή και προώθηση των προϊόντων στην αγορά. Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η επιτόπια παρουσία αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για τη δια ζώσης συστηματική επαφή με δυνητικούς αγοραστές, για την άμεση επίλυση αναφύομενων προβλημάτων, για τη συστηματική καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων με επαγγελματίες του χώρου (μείζονος σημασίας παράμετρος στην αγορά των ΗΠΑ), ενώ επιπλέον προσδίδει αίσθηση σοβαρότητας στην όλη προσπάθεια προώθησης του προϊόντος.

Σύμφωνα με το Γραφείο ΟΕΥ Ν. Υόρκης, ιδανική περίπτωση για τη βέλτιστη δυνατή προβολή και προώθηση των ελληνικών τροφίμων και ποτών είναι η δημιουργία μόνιμου εκθεσιακού χώρου κατά το πρότυπο των εξαιρετικά επιτυχημένων εγχειρημάτων της Ιταλίας (“Eataly”) και της Γαλλίας (“Le District”). Με δεδομένο ότι η ανάληψη ενός τέτοιου εγχειρήματος συνεπάγεται εξαιρετικά υψηλό κόστος, προτείνεται η υλοποίησή του μέσω Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και συγχρηματοδότησης από ευρωπαϊκά κονδύλια.

3. Το ηλεκτρονικό εμπόριο

Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες, περιορισμούς και υψηλό κόστος εισόδου στην εξόχως ανταγωνιστική αμερικανική αγορά, όπως προαναφέρθηκε, πολλώ δε μάλλον για μικρού/μεσαίου

μεγέθους ελληνικές εταιρείες, το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Νέας Υόρκης αξιολογεί ότι σημαντικές προοπτικές διανοίγονται μέσω της αξιοποίησης της νέας, πολλά υποσχόμενης και ταχέως αναπτυσσόμενης αγοράς του ηλεκτρονικού εμπορίου. Αναφέρεται ενδεικτικά ότι το 2019 οι διαδικτυακές πωλήσεις ανήλθαν σε \$ 602 δισ., έναντι \$ 524 δισ. το 2018 και \$ 461 δισ. το 2017. Επίσης, το ποσοστό των Αμερικανών καταναλωτών που προμηθεύτηκαν αγαθά διαδικτυακά αυξήθηκε δραματικά τα τελευταία 20 έτη, από 22% το 2000, σε 79% το 2020.

Σε ότι αφορά δε ειδικότερα στις διαδικτυακές πωλήσεις τροφίμων, η ισχυρή τάση ανόδου αναμένεται να συνεχιστεί και στο μέλλον, δεδομένου ότι σύμφωνα με μελέτη της εταιρείας συμβούλων L.E.K, οι πωλήσεις αναμένεται να δεκαπλασιαστούν, από 2% επί του συνόλου των πωλήσεων τροφίμων το 2016, σε 15-20% το 2025. Όμοια μελέτη της εταιρείας συμβούλων “Acosta’s”, που δημοσιεύτηκε το 2019, καταδεικνύει ότι οι διαδικτυακές πωλήσεις τροφίμων αναμένεται να τριπλασιαστούν έως το 2023, ανερχόμενες σε \$ 74 δισ.

Η ταχεία αύξηση των διαδικτυακών πωλήσεων αποδίδεται κατά κύριο λόγο στη σταδιακή δημογραφική επικράτηση των νεότερων γενεών καταναλωτών (Millennials, Gen-X, Gen-Z), οι οποίοι κομίζουν εντελώς νέα καταναλωτική νοοτροπία και παράλληλα διατηρούν τα υψηλότερα ποσοστά εξοικείωσης με την τεχνολογία. Οι κατηγορίες δε τροφίμων και ποτών που έχουν περιθώριο μεγάλης ανάπτυξης μέσω διαδικτυακών πωλήσεων είναι τα υψηλής ποιότητας (“specialty”) συσκευασμένα τρόφιμα μακράς διάρκειας, και πιο συγκεκριμένα προϊόντα στα οποία η χώρα μας έχει ιδιαίτερη παράδοση ποιότητας (ζυμαρικά, μέλι, snacks, νερό, και λοιπά μη αλκοολούχα ποτά, κονσερβοποιημένα λαχανικά και φρούτα κ.ά.). Οι πωλήσεις στη συγκεκριμένη αγορά αυξήθηκαν κατά 24% το 2018, ενώ διπλασιάστηκαν έως το 2022.

Οι πολλά υποσχόμενες δε προοπτικές του ηλεκτρονικού εμπορίου αναδείχθηκαν και επιταχύνθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας κορωνοϊού. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι διαδικτυακές πωλήσεις της μεγάλης αλυσίδας λιανεμπορίου Target αυξήθηκαν κατά 33% τον Φεβρουάριο, κατά 100% τον Μάρτιο, και κατά 282% τον Απρίλιο, διαμορφώνοντας μια εκρηκτική συνολική αύξηση 141% για το σύνολο του ανωτέρω 4μήνου, ενώ οι καταναλωτές αγόρασαν προϊόντα διατροφής αξίας περίπου \$ 700 εκ. μέσω της πλατφόρμας Instacart στις πρώτες δύο εβδομάδες του Απριλίου, ποσό που συνιστά αύξηση κατά 450% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους.

Περισσότερες, αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με την εξέλιξη και τις προοπτικές των διαδικτυακών πωλήσεων τροφίμων στην αγορά των ΗΠΑ, βρίσκονται διαθέσιμες στη σχετική Έρευνα Αγοράς του Γραφείου Ο.Ε.Υ. Νέας Υόρκης, στον σύνδεσμο: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/68741>.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ [Γραφείο ΟΕΥ Ουάσιγκτων]

1. Ελληνικές Αρχές

Πρεσβεία Ελλάδος στην Ουάσιγκτων

2217 Massachusetts Ave. NW, Washington, DC 20008

Τηλ. (+1) 202 939 1300

Website: <https://www.mfa.gr/usa/en/the-embassy/>

E-mail: gremb.was@mfa.gr

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

2217 Massachusetts Ave. NW, Washington, DC 20008

Τηλ: (+1) 202 939 1364, 1352

E-mail: ecocom-washingotn@mfa.gr

Για περισσότερες λεπτομέρειες περί ελληνικών Αρχών σε ΗΠΑ βλ. ΥΠΕΞ:

<https://www.mfa.gr/blog/dimereis-sheseis-tis-ellados/usa/>

Ε.Ο.Τ., Γραφείο Νέας Υόρκης

800 Third Avenue, 23rd Floor, New York, New York 10022

Tel: (+1) 212 421-5777

Website: www.visitgreece.gr

2. Ομογενειακοί Φορείς

AHI / American Hellenic Institute: <https://www.ahiworld.org/>

1220 16th Street, NW Washington, DC 20036

Tel: (+1) 202-785-8430

AHEPA / American Hellenic Educational Progressive Association: <https://ahepa.org/>

1909 Q St NW, Washington, D.C. 20009

Tel: (+1) 202- 232-6300

HALC / Hellenic American Leadership Council: <https://www.hellenicleaders.com/>

22 W. Washington St. Suite 1500, Chicago, Illinois 60606

[Tel: \(+1\) 312- 262 5906](tel:+13122625906)

SPGH / Society for the Preservation of the Greek Heritage: <https://www.spghworld.org/>

PO Box 53341, Washington, DC 20009

Tel: (+1) 434-987-2649

3. Φορείς Ευρωπαϊκής Ένωσης

Delegation of the European Union to the United States

2175 K Street, NW, Washington, DC 20037

Tel: (+1) 202.862.9500

Website: https://eeas.europa.eu/delegations/united-states-america_en

European Parliament Liaison Office in Washington DC

2175 K Street, NW, Xth floor, Washington, DC 20037,

Tel: (+1) 202 862 4734

Website: <http://www.europarl.europa.eu/unitedstates/en/>

European Central Bank (ECB) Representation in Washington DC

700 19th Street, NW, Suite HQ1-2-570

Washington, DC 20431

Tel: (+1) (202) 623-8351

Website: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>

4. Αμερικανικές Αρχές

Κυβέρνηση ΗΠΑ.

White House: <https://www.whitehouse.gov/>

President Joe Biden's Cabinet:

<https://www.whitehouse.gov/administration/cabinet/>

Ομοσπονδιακές Αρχές & Υπηρεσίες (ενδεικτικά).

USA GOV / Official Guide to Government Information: <https://www.usa.gov/>

US Government Departments and Agencies: <https://www.usa.gov/federal-agencies>

US Department of State: www.state.gov

US Department of Commerce: www.commerce.gov

US Department of Treasury: www.ustreas.gov

US Department of Energy: www.energy.gov

US Department of Agriculture: www.usda.gov

USTR / US Trade Representative: <http://www.ustr.gov/>

ITC / International Trade Commission: <https://www.usitc.gov/>

ITA / International Trade Administration: www.trade.gov

BEA / Bureau of Economic Analysis: <http://www.bea.gov/>

CBP / Customs and Border Protection: <https://www.cbp.gov/>

Census Bureau: <https://www.census.gov/>

STATS America: <http://www.statsamerica.org/>

USAID / US Agency for International Development: <https://www.usaid.gov/>

Πολιτειακές Αρχές.

National Governors Association: <https://www.nga.org/>

US Local Governments: <https://www.usa.gov/local-governments>

Government of the District of Columbia (DC): <https://dc.gov/>

5. Ξένες Διπλωματικές Αποστολές

Government of the District of Columbia, Embassies in DC:

<https://os.dc.gov/service/dc-embassies>

Embassy.org:

<https://www.embassy.org/embassies/> (σημειώνεται ότι δεν επικαιροποιείται τακτικά)

6. Διεθνείς Οργανισμοί

THE WORLD BANK GROUP:

<https://www.worldbank.org/en/home>

International Bank for Reconstruction and Development (IBRD):

<http://www.worldbank.org/en/who-we-are/ibrd>

International Development Association:

<http://ida.worldbank.org/>

International Finance Corporation:

https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/home

Multilateral Investment Guarantee Agency:

<https://www.miga.org/>

International Centre for Settlement of Investment Disputes:

<https://icsid.worldbank.org/en/>

International Monetary Fund:

<http://www.imf.org>

---

7. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

US Chamber of Commerce: www.uschamber.com

American-Hellenic Chamber of Commerce: <https://www.amcham.gr/>

Hellenic-American Chamber of Commerce: www.hellenicamerican.cc

US Chambers of Commerce (Official USA): <https://www.officialusa.com/stateguides/chambers/>

National Association of State Chambers <https://www.statechambers.org/>

Association of Chamber of Commerce Executives (ACCE): <https://secure.acce.org/>

---

8. Τράπεζες

American Bankers Association (ABA): <https://www.aba.com/>

US Bank Directory: <http://usbanksdirectory.com/>

Export-Import Bank of the US: <https://www.exim.gov/>

---

9. Διοργανωτές Εκθέσεων

International Association of Exhibitions and Events (IAEE): <https://www.iaee.com/>

Trade Fair Dates: <https://www.tradefairdates.com/Fairs-USA-Z228-S1.html>

The Ultimate Trade Show Directory: <https://www.tsmn.com/>

Trade Shows Worldwide: <https://www.eventseye.com/>

---

10. Ξενοδοχεία

US Travel Directory: <http://ustraveldirectory.com/>

Booking Holdings Inc.: <https://www.bookingholdings.com/>

Ενδεικτικός Κατάλογος για Ουάσιγκτον:

Embassy Suites: <https://www.hilton.com/en/hotels/wasdnes-embassy-suites-washington-dc-georgetown/>

The Ritz-Carlton Hotel: <https://www.ritzcarlton.com/>

Hilton Washington: <https://www.hilton.com/>

Hyatt Regency Washington on Capitol Hill: <https://www.hyatt.com/>

Willard InterContinental Washington: <https://washington.intercontinental.com/>

---

11. Δικηγορικά & Φοροτεχνικά Γραφεία

American Bar Association: <https://www.americanbar.org/>

National Lawyers Association: <https://www.nla.org/>

IRS Tax Pro Association Partners: <https://www.irs.gov/tax-professionals/irs-tax-pro-association-partners>

Δικηγορικά γραφεία με εξειδίκευση σε θέματα εμπορικών σημάτων (DC)

ArentFox Schiff LLP

1717 K Street NW, Washington, DC 20006
Τηλ.: +1 202 857 6000 Φαξ: +1 202 857 6395
<http://www.arentfox.com>

Day Pitney LLP

555 11th Street NW, Washington, DC 20004-1300
Τηλ.: +1 202 218 3900, Φαξ: +1 202 218 3910
www.daypitney.com

EMP&A/ Erik M. Pelton & Associates, PLLC

111 Park Place, Falls Church, VA 22046
Τηλ.: +1 703 525 8009, Φαξ: +1 703 997 5349
www.erikpelton.com
email: erik@erikpelton.com

Finnegan

901 New York Avenue, NW Washington, DC 20001-4413
Τηλ.: +1 202 408 4000 Φαξ: +1 202 408 4400
Email: info@finnegan.com
<http://www.finnegan.com>

Foley & Lardner LLP

Washington Harbour
3000 K Street, N.W., Suite 600, Washington, DC 20007
Τηλ.: +1 202 672 5300, Φαξ: +1 202 672 5399
<http://www.foley.com>

Haug Partners LLP

1667 K Street, NW, Suite 500, Washington, DC 20006
Τηλ.: +1 202 292 1530, Φαξ: +1 202 292 1531
<http://haugpartners.com/>

Greenberg & Lieberman LLC

1775 Eye Street NW, Suite 1150, Washington, DC 20006
Τηλ.: (202) 625-7000, Toll Free: +1 888 275 2757, Φαξ: +1 202 625 7001
Email: questions@aplegal.com
<http://www.aplegal.com>

Hogan Lovells US LLP

Columbia Square, 555 13th Str., NW, Washington DC 20004
Τηλ.: +1 202 637 5600 Φαξ: +1 202 637 5910
www.hoganlovells.com

McNeely, Hare & War LLP

5335 Wisconsin Ave, NW, Suite 440, Washington, D.C. 20015
Τηλ.: +1 202 274 0214 Φαξ: +1 202 478 1813
Email: info@miplaw.com
<http://www.patentek.com>

Staas & Halsey LLP

1201 New York Avenue, N.W., 7th Floor Washington, D.C. 20005
Τηλ.: +1 202 434 1500, Φαξ: +1 202 434 1501
<http://www.staasandhalsey.com/>
Email: info@staasandhalsey.com

Sterne, Kessler, Goldstein & Fox.

1100 New York Avenue, NW Suite 600, Washington, DC 20005
Τηλ.: +1 202 371 2600, Φαξ: +1 202 371 2540
<http://www.skf.com>

Traverse Legal Attorneys & Advisors

Lexington Park, Maryland Office: 22776 Three Notch Rd, Suite 201
Τηλ.: +1 866 936 7447
<http://www.traverselegal.com>

Venable LLP

600 Massachusetts Avenue, NW, Washington, DC 20001
Τηλ.: +1 202 344 4000, Φαξ: +1 202 344 8300
www.Venable.com
Primary Contacts: Brian L.Schwalb blschwalb@Venable.com and
Jennifer J. Bruton jjbruton@Venable.com

WilmerHale

1875 Pennsylvania Avenue, NW Washington, DC 20006
Τηλ.: +1 202 663 6000 Φαξ: +1 202 663 6363
<http://www.wilmerhale.com/>